

Pohjois-Savon Osuuspankin toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

POHJOIS-SAVON OSUUSPANKKI

Y-TUNNUS 2317666-6

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

1-20 Toimintakertomus

21-22 Osuuspankin tuloslaskelma ja tase

23-24 Rahoituslaskelma

Osuuspankin tuloslaskelman ja taseen liitteenä
annettavat tiedot

25-44 Osuuspankin tilinpäätöksen merkittävimmät laatimisperiaatteet

45-65 Liitetiedot

66 Hallituksen allekirjoitus

66 Hallintoneuvoston lausunto

67 Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

POHJOIS-SAVON OP

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Pohjois-Savon Osuuspankin korkokate oli edellisvuoden tasolla ollen edelleen poikkeuksellisen korkealla tasolla. Osuuspankin liikevoitto heikkeni edellisvuodesta palkkiotuottojen laskun ja kulukasvun seurauksena. Liikevoiton lasku oli kuitenkin maltillinen, ja Osuuspankin liikevoitto pysyi edelleen vahvalla tasolla. Tilikaudella kirjattiin vertailukautta vähemmän odotettavissa olevia luottotappioita luotoista ja muista sitoumuksista, ja odotettavissa olevien luottotappioiden (arvon alentumisten) määrä suhteutettuna luotto- ja takauskantaan pysyi hyvin maltillisella tasolla. Kulujen suhde tuottoihin heikkeni. Luottokanta ja talletuskanta kasvoivat maltillisesti vuoden 2024 aikana. Vahvan tuloksen ansiosta ydinpääoman CET1-vakavaraisuussuhde vahvistui edellisvuodesta. Uusia omistaja-asiakkaita liittyi pankkiin ennätysellisen paljon, ja myös omistaja-asiakkaiden määrän nettokasvu oli historiallisen vahva.

Avainlukuja

	2024	2023	Muutos, %
Liikevoitto, 1000 €	57 707	61 470	-6,1
Kulujen suhde tuottoihin, %	43,3	38	+5,3 %-yks.
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,4	9,8	-1,4 %-yks.
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	37,86	37,23 %	+0,63 %-yks.
Omistaja-asiakkaat	84 197	83 121	+1,3

OP Ryhmä

Pohjois-Savon Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa. Kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita, joista jokaisella on yksi yhtäläiset oikeudet tuottava jäsenosuus.

Osuuspankki kuuluu OP Ryhmään, joka on johtava suomalainen finanssiryhmä. Se koostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Ryhmän ja sen jäsenpankkien keskitettyjen palveluiden kehittämisestä ja tuottamisesta vastaavat OP Osuuskunta ja sen tytäryhtiö OP Vähittäisasiakkaat Oyj. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Osuuspankki on OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset yhdessä niiden konsolidointiryhmiin kuuluvien yhteisöjen kanssa muodostavat yhteenliittymän, josta säädetään laissa talletuspankkien yhteenliittymästä (Yhteenliittymälaki). Yhteenliittymälain mukaan keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista ja niiden vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Osuuspankilla jäsenluottolaitoksena ei ole velvollisuutta julkistaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:n mukaista puolivuositiedotusta. Jäsenluottolaitoksella ei ole velvollisuutta julkistaa vakavaraisuutta koskevia tietoja (ns. Pilari 3 -tiedot) kokonaisuudessaan, vaan ne julkistetaan OP yhteenliittymästä.

Toimintaympäristö

Vuonna 2024 maailmantalous kasvoi ennakkotietojen mukaan pidemmän ajan keskiarvovauhtia. Luottamus maailmantaloutta kohtaan koheni suhdannekyselyjen mukaan vuoden aikana palvelualojen vetämänä, mutta teollisuuden suhdannetilanne ei elpynyt vaisuista lukemista. Vaikka euroalueen BKT:n kasvu elpyi vuoden jälkipuoliskolla edellisvuotta nopeammaksi, jäi se pitkän ajan keskiarvoa hitaammaksi. Inflaatio hidastui joulukuussa vuoden 2023 lopun 2,9 prosentista 2,3 prosenttiin.

Maailman keskeiset osakehintaindeksit nousivat vuonna 2024 edellisvuoden loppua korkeammalle tasolle. Suomessa osakkeiden hinnat olivat joulukuun lopussa hieman edellistä vuodenvaihdetta matalammalla.

Euroopan keskuspankki laski vuonna 2024 ohjauskorkojaan neljä kertaa. Talletuskorko aleni 3,00 prosenttiin. Keskeinen asuntolainojen viitekorko, 12 kuukauden euriborkorko laski joulukuun loppuun mennessä 2,46 prosenttiin vuoden 2023 lopun 3,51 prosentista.

Suomessa BKT supistui vuoden 2024 alkupuolella edellisvuoteen nähden, mutta ennakkotietojen perusteella BKT kasvoi loppuvuonna hieman edellisestä vuodesta. Työttömyysasteen trendi nousi marraskuussa 9,0 prosenttiin vuoden 2023 lopun 7,7 prosentista. Inflaatio hidastui joulukuussa 0,7 prosenttiin vuoden takaisesta 3,6 prosentista. Asuntokauppa väheni edellisestä vuodesta ja asuntojen hinnat laskivat.

Vastuullisuus

Vastuullinen liiketoiminta on yksi OP Ryhmän strategisista painopisteistä ja tiivis osa OP Ryhmän toimintaa.

OP Ryhmän vastuullisuustyö perustuu ryhmän perustehtävään ja arvoihin, joita asiakasomisteinen liiketoimintamalli tukee. Liiketoiminnan tulee edistää asiakkaiden ja toimintaympäristön hyvinvointia, turvallisuutta ja kestävää taloudellista menestystä. OP Ryhmän tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä toimialallaan Suomessa.

OP Ryhmän vastuullisuusohjelma ohjaa ryhmän toimintaa. Vastuullisuusohjelma ja sen linjaukset toteuttavat ryhmän strategiaa sekä ohjaavat liiketoimintojen ja osuuspankkien vastuullisuustyötä. Vastuullisuusohjelma rakentuu kolmen teeman ympärille: Ilmasto ja ympäristö, Ihmiset ja yhteisöt sekä Hyvä hallintotapa. OP Ryhmän vastuullisuusohjelma ja sen tavoitteet vastaavat muuttuvaan toimintaympäristöön, kasvaneisiin sidosryhmien odotuksiin ja lisääntyneisiin sääntelyvaateisiin. Vastuullisuusohjelma ja sen tavoitteet on työstetty yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Ilmasto ja ympäristö -osiossa asetetaan tavoitteet kestävien rahoitus- ja sijoitustuotteiden tarjoamisesta, luotto- ja sijoitussalkkujen päästövähennyksistä sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisestä. Ihmiset ja yhteisöt -osiossa keskiössä ovat paikallisyhteisöjen hyvinvointi sekä oman talouden hallinnan sekä taloustaitojen tukeminen. Hyvä hallintotapa sisältää vastuullisuuden integroimisen kaikkeen liiketoimintaan ja sen riskinottoon sekä tavoitteen hallinnon monimuotoisuuden lisäämisestä. OP Ryhmä on sitoutunut kansainväliseen Partnership for Carbon Accounting Financials -yhteistyöhankkeeseen (PCAF), jonka tavoite on kehittää ja ottaa käyttöön yhtenäinen tapa arvioida ja raportoida lainoihin ja sijoituksiin liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä.

Pankin omistaja-asiakkaat vaikuttivat pankin vastuullisuustyöhön Kaikkien aikojen tekoja -kyselyssä. Sen mukaisesti pankin vuoden 2024 tärkeimmiksi teemoiksi nousivat lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukeminen, fiksun rahankäytön opastaminen lapsille ja nuorille sekä senioreiden turvallisen digiasioinnin opastaminen.

Näiden omistaja-asiakkaiden toiveiden mukaisesti pankki edisti vuoden 2024 aikana eri toimilla lasten ja nuorten hyvinvointia kokonaisuudessaan yli 250.000 eurolla. Pankin edustajiston kokous päätti 10.4.2024 määrältään 50.000 euron lahjoituksesta Pelastakaa Lapset ry:lle. Lahjoitettu summa kohdennettiin Pelastakaa Lapset ry:n Varhaisen tuen palveluihin Itä-Suomen Aluetoimistoon ohjattavaksi erilaisina tukitoimina pankin toimialueen apua tarvitseville lapsille perheineen.

Nuorten koulutuksen ja työllistymisen tukemiseksi pankki lahjoitti yhteensä 50.000 euroa palkkatukina paikallisille yhdistyksille Kesäduuni OP:n piikkiin -hankkeessa 100 nuoren työllistämiseksi. Toimialueen hyvinvointia ja toimeliaisuutta pankki tuki yhteensä 30.000 eurolla Teemme yhdessä hyvää -lahjoituskampanjan kautta. Loppuvuonna pankki lahjoitti yhteensä 30.000 euroa vähävaraisten perheiden lasten harrastustoimintaan Pohjois-Savon Liikunnan juhlarahastolle ja HOPE ry:lle sekä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Järvi-Suomen piirille kiusaamista ehkäisevää työhön. Lisäksi pankki on tukenut tilikauden aikana lasten ja nuorten harrastustoimintaa tukemalla laajasti toimialueen urheiluseuroja sekä järjestämällä lukuisia Hippo-tapahtumia lasten matalan kynnyksen liikuntaharrastusten tukemiseksi.

OP Ryhmän Hyvän liikekavan periaatteet (Code of Conduct) sisältävät ryhmän vastuullisuus- ja ympäristöperiaatteet, joiden mukaisesti kaikkien OP Ryhmässä työskentelevien tulee toimia roolista, asemasta tai toimipaikasta riippumatta. Yksityiskohtaisemmat säännöt ja ohjeet täydentävät Hyvän liikekavan periaatteita. Toimittajan vastuullisuusvaatimukset (Supplier Code of Conduct) velvoittavat kaikkia ryhmän palveluntarjoajia, muita toimittajia ja kumppaneita. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on myös sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteita. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiative (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet. OP Ryhmä raportoi vastuullisuudestaan raportointivuodesta 2024 alkaen kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) alaisten eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (ESRS) mukaisesti.

Kirjanpitolain 7 luvun edellyttämä kestävyysraportti raportoidaan 18 §:n mahdollistamalla tavalla OP Ryhmän (kotipaikka Helsinki) vuoden 2024 toimintakertomuksessa.

OP Ryhmän toimintakertomus löytyy osoitteesta [OP Ryhmän raportit | OP Ryhmä | OP](#) ja tilintarkastuslain 3 luvun 5 a §:ssä tarkoitettu kestävyysraportoinnin varmennuskertomus osoitteesta [OP Ryhmän raportit | OP Ryhmä | OP](#). OP Ryhmän toimintakertomus julkaistaan vuoden 2025 viikolla 11.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Osuuspankki käytti osan parantuneesta kannattavuudestaan tarjoamalla omistaja-asiakkaille lisäetuja. Osuuspankki korotti vuodelta 2024 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Omistaja-asiakkaat saivat myös päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja vuonna 2024.

Eduskunta hyväksyi loppuvuodesta Suomen hallituksen hallitusohjelmakirjauksen mukaisen esityksen OP-bonuksiin vaikuttavasta, finanssialan asiakasbonusten verotuskäytäntöihin liittyvästä lakimuutoksesta. 1.1.2026 voimaan tuleva lakimuutos vaikuttaa OP-bonusten verokohteluun merkittävästi. Uuden lain myötä finanssialan asiakasbonukset tulkitaan veronalaisiksi, jos niitä käytetään muihin kuin palveluihin, joista niitä on kertynyt, esimerkiksi jos pankkipalveluista kertyneitä OP-bonuksia käytettäisiin vakuutusmaksuihin. OP Ryhmä on valmistautunut finanssialan asiakasbonusten verotuskäytäntöjen muutokseen hyvin ja OP Ryhmän omistaja-asiakkaat saavat jatkossakin vähintään entisen tasoiset taloudelliset edut lakimuutoksesta huolimatta.

Osuuspankki on arvioinut uudelleen kiinteistöjensä arvoja. Kiinteistöjen arvot on saatettu vastamaan tilojen arvoa OP Ryhmän strategian mukaiselle liiketoiminnalle.

Pohjois-Savon Osuuspankki uudisti johtoryhmäorganisaatiotaan tilikauden aikana. Varatoimitusjohtaja Kati Kytökorven vastuualueelle tuli 1.5.2024 alkaen henkilöstö ja kulttuuri, minkä lisäksi hänen vastuualueelleen kuuluvat edelleen hallinto ja talous sekä vastuullisuus ja viestintä. Kytökorpi toimii myös toimitusjohtajan sijaisena. Liiketoimintajohtaja Pasi Tuomainen vastaa edelleen pankin henkilöasiakasliiketoiminnasta ja liiketoimintajohtaja Antti-Jussi Pitkälä vastaa edelleen yritysasiakas- ja OP Private -liiketoiminnasta. Ville Pekkala nimettiin 1.5.2024 alkaen riskienhallintajohtajaksi vastuualueenaan riskienhallinta ja compliance.

Pankki vahvisti tilikauden aikana sekä asiakasliiketoimintaprosessejaan että sääntelyn noudattamista varmistavia toimintatapoja. Pankin henkilöstön määrä kasvoi 171 henkilöstä 206 henkilöön.

Tilikauden aikana Pohjois-Savon Osuuspankki päätti siirtää itse hoidettavaksi OP Keskusyhteisön keskitetysti tuottamia asiakaspalveluja. Muutos liittyy OP Ryhmässä toteutettavaan Osuuspankkien ja OP Keskusyhteisön väliseen työnjaon kehittämiseen. Pankki alkaa hoitaa siirron kohteena olevia asiakaspalveluja vaiheistettusti Q1/2025 alkaen.

Marraskuussa 2024 Pankki osti OP-Asuntoluottopankin taseessa olleen luottokannan 78 022 tuhatta euroa takaisin omaan taseeseensa. OP-Asuntoluottopankista ostetut luotot kasvattivat kiinteistövakuudellisten vastuiden riskipainotettujen erien määrää.

Pohjois-Savon Osuuspankillä ei ollut muita olennaisia tapahtumia tilikaudella.

Olenneiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Pohjois-Savon Osuuspankki korottaa vuodelta 2025 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla vuoden 2022 normaaliin tasoon verrattuna. Omistaja-asiakkaat saavat myös päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja vuoden 2025 loppuun saakka.

Pankki uudistaa toimintaansa ja kohdistaa resurssejansa uudelleen alkuvuoden 2025 aikana vastatakseen paremmin muuttuneeseen asiakaskysyntään. Pankki rekrytoi alkuvuoden 2025 aikana uutta henkilöstöä tuottaakseen laadukkaasti OP Keskusyhteisöltä siirtyvät asiakaspalvelut. Pankki vahvistaa puhelin- ja verkkokanaviensa saatavuutta ja toisaalta supistaa kassapalveluiden saatavuutta – edelleen varmistaen ajanvaraus- ja neuvontapalveluiden saatavuuden kaikilla konttoreilla.

EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), jotka implementoivat lopullisen Basel III -sääntelyn EU:ssa, arvioidaan olevan vähäinen heikentävä vaikutus osuuspankin vakavaraisuuteen. Muutokset tulivat voimaan 1.1.2025 alkaen.

Pohjois-Savon Osuuspankillä ei ole ollut muita olennaisia tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.

Osuuspankin tulos

Liikevoittoon vaikuttaneiden keskeisimpien tuotto- ja kuluerien kehitys kolmelta viimeiseltä vuodelta on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tulosanalyysi				
1000 €	2024	2023	Muutos, %	2022
Tuotot				
Korkokate	79 187	79 037	0,2	40 495
Muut tuotot				
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	12 032	12 048	-0,1	8 990
Palkkiotuotot, netto	10 303	13 397	-23,1	18 240
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	-318	-899	-64,7	1 420
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-212	-146	45	-400
Liiketoiminnan muut tuotot	426	470	-9,4	561
Muut tuotot yhteensä	22 231	24 870	-10,6	28 809
Tuotot yhteensä	101 418	103 907	-2,4	69 305
Kulut				
Henkilöstö- ja hallintokulut	-13 108	-11 332	15,7	-11 202
Muut hallintokulut	-21 443	-19 102	12,3	-17 593

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	-2 521	-1 300	94	-3 881
Liiketoiminnan muut kulut	-6 815	-7 767	-12,3	-7 680
Kulut yhteensä	-43 887	-39 501	11,1	-40 357
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	175	-2 935	106	-613
Liikevoitto (-tappio)	57 707	61 470	-6,1	28 334

Pankin palkkiotuotot laskivat vertailuvuoteen nähden. Palkkiotuottojen määrään vaikutti erityisesti koko tilikautta koskenut Omistaja-asiakkaille tarjottava etu – maksuttomat päivittäispalvelut.

Pankki panosti tilikauden aikana vahvasti henkilöstöresurssin riittävyteen sekä laadukkaan asiakaspalvelun että sääntelyn noudattamisen varmistamiseksi, mikä kasvatti henkilöstökuluja.

Arvonalentumiset kiinteistöistä olivat vertailuvuotta korkeammalla tasolla. Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot puolestaan jäivät huomattavasti vertailuvuotta vähäisemmiksi.

Liiketoiminnan muihin kuluihin lukeutuvat mm. OP Ryhmän sisäiset veloitukset. Tutkimus- ja kehitystoiminta on keskitetty OP Ryhmän keskusyhteisöön.

Markkinakorkojen myötä pankin korkokate muodostui tilikaudella vertailuvuoden tapaan poikkeuksellisen vahvaksi.

Pankin liikevoitto jäi vertailuvuotta matalammalle tasolle palkkiotuottojen laskun ja kulukasvun seurauksena.

Palkkiotuottoja kertyi seuraavasti:

Palkkiotuotot

1000 €	2024	2023	Muutos, %
Talletuksista	786	828	-5,1
Luotonannosta	1 943	2 306	-15,8
Maksuliikkeestä	5 502	7 550	-27,1
Arvopapereiden välityksestä ja liikkeeseen laskusta	2 403	2 087	15,1
Omaisuuksien hoidosta ja lainopillisista tehtävistä	1 490	1 549	-3,8
Takauksista	421	409	3
Vakuutusten välityksestä	3 544	3 863	-8,3
Muut	4 639	4 335	7
Yhteensä	20 727	22 928	-9,6
OP-bonukset	-8 884	-7 921	12,2
Palkkiotuotot yhteensä	11 843	15 007	-21,1
Palkkiokulut	-1 540	-1 610	-4,3
Palkkiotuotot, netto	10 303	13 397	-23,1

Osuuspankin palkkiotuotot laskivat vertailuvuodesta. Palkkiot luotonannosta ja maksuliikkeestä laskivat. Sen sijaan varallisuudenhoitopalveluiden palkkiot kasvoivat. Palkkiotuottoihin sisältyy vähennyksenä omistaja-asiakkaille kertyneet OP-bonukset, joiden määrä kasvoi.

Sijoituskiinteistöjen nettotuottoja rasitti arvonalentumisten kasvu.

Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot

1000 €	2024	2023	Muutos, %
Toteutuneiden ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrä yhteensä	175	-2 935	-106
Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot luotto- ja takauskannasta %	-0,01	0,12	-0,13 %-yks.

Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot vähentyivät vertailukaudesta. Suhteutettuna luotto- ja takauskantaan toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot pysyivät matalalla tasolla.

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

Keskeisimpien tase- ja sitoumuserien kehitys kolmelta vuodelta ja tilikauden 2024 muutos on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

1000 €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %	31.12.2022
Tase	3 911 055	3 795 487	3	4 229 691
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä*	2 471 545	2 370 302	4,3	2 413 243
Saamistodistukset*	25 277	35 239	-28,3	55 281
Osakkeet ja osuudet	314 817	269 167	17	269 902
Velat yleisölle ja julkisyhteisölle*	2 646 201	2 553 594	3,6	2 913 554
Oma pääoma	519 892	484 939	7,2	430 019
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	155 581	146 937	5,9	200 457

* Osuuspankki muutti vuoden 2024 aikana lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevien korkojen sekä rahoitusvelkojen maksamattaolevien korkojen esittämistä taseella. Muutokset tehtiin takautuvasti vertailuvuoden taseelle 31.12.2023. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen laatu- ja periaatteissa.

Pankin luottokanta kasvoi erityisesti pankin ostettua OP-Asuntoluottopankin taseessa olleen luottokannan omaan taseeseensa. Muutoin luottokannan kasvu oli maltillista verraten vaimeana säilyneen rahoituskysynnän vuoksi. Talletuskanta kasvoi maltillisesti.

Pankin oma pääoma vahvistui.

Antolainauksen kehitys

Uusia luottoja nostettiin tilikauden aikana 404 670 tuhatta euroa eli 40 286 tuhatta euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Luottokanta yhteensä tilikauden lopussa oli 2 479 615 tuhatta euroa (2 385 844). Luottokanta ja asuntoluottojen määrä kasvoi viime vuodesta.

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitojoustosaamiset kehittyivät tilikauden aikana seuraavasti:

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitojoustot

1000 €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
--------	------------	------------	-----------

Järjestämättömät saamiset	73 367	85 232	-13,92
Yli 90 päivää erääntyneet saamiset	12 932	14 574	-11,26
Järjestämättömät lainanhoitajousosaamiset	41 870	47 254	-11,39
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset	18 565	23 404	-20,68
Terveet lainanhoitajousosaamiset	88 458	93 711	-5,61
Ongelmasaamiset yhteensä	161 824	178 943	-9,57

Taulukon luvut esitetään bruttomääräisinä eli luvuista ei ole vähennetty tappiota koskevaa vähennyserää. Yli 90 päivää erääntyneenä saamisena esitetään jäljellä oleva pääoma sellaisesta saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Lainahoitajousosaamisena esitetään saamiset, joiden sopimusten ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneestä maksukyvystä johtuen. Todennäköisesti maksamatta jäävinä saamisina esitetään muut heikompiin luottoluokkiin kuuluvat saamiset.

Kiinteistöomistukset

Osuuspankin kiinteistöomistukset muodostuvat omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja sijoituskiinteistöistä.

Kiinteistöomistukset

1000 €	31.12.2024	31.12.2023
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	6 889	9 135
Prosenttia taseesta	0,2	0,2
Sijoituskiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	662	777
Prosenttia taseesta	0	0
Käypä arvo	744,2	841,3
Nettotuotto, %	-4,9	-1,8
Kiinteistöihin sitoutunut pääoma yhteensä	7 551	9 912
Prosenttia taseesta	0,2	0,3

Kiinteistöyhteisöjen sitoutunut pääoma muodostuu osakehuoneiston kirjanpitoarvosta ja osakehuoneistoon kohdistuvasta lainaosuudesta.

Osuuspankki ei ole sijoittanut kiinteistösijoitusyhtiöiden osakkeisiin.

Omassa käytössä oleviin kiinteistöihin kirjattiin tilikauden aikana arvonalennuksia kuluksi yhteensä 2 246 tuhatta euroa.

Muun sijoitustoiminnan kehitys

Saamiset luottolaitoksilta, joista valtaosan muodostavat saamiset OP Yrityspankki Oyj:ltä, olivat 1 059 416 tuhatta euroa (1 066 471 tuhatta euroa).

Tilikauden lopussa osuuspankilla oli sijoituksia keskusyhteisön osuuspääomaan yhteensä 313 340 tuhatta euroa (267 381 tuhatta euroa).

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleisön talletusten ja muiden velkojen kehitys on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

1000 €	31.12.2024	31.12.2023	Muutos, %
Talletukset			
Käyttötilit	2 551 909	2 481 182	2,9
Määräaikaistilit	46 823	33 502	39,8
Muut talletukset	19 618	19 184	2,3
Korkovelat talletusveloista	27 850	19 726	41,2
Talletusvelat yhteensä	2 646 201	2 553 595	3,6
Muut velat	0	-1	100,4
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä*	2 646 201	2 553 594	3,6

* Osuuspankki muutti vuoden 2024 aikana lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevien korkojen sekä rahoitusvelkojen maksamattaolevien korkojen esittämistä taseella. Muutokset tehtiin takautuvasti vertailuvuoden taseelle 31.12.2023. Muutoksesta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa.

Muun vieraan pääoman ja sitoumusten kehitys

Velat luottolaitoksille, jotka muodostuvat veloista OP Yrityspankki Oyj:lle ja ns. väliluotosta OP-Asuntoluottopankki Oyj:lle, vähenivät 622 799 tuhanteen euroon (629 653).

Osuuspankilla ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja.

Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja varaukset

Pohjois-Savon Osuuspankin koko oman pääoman määrä kasvoi 7,2 prosenttia 519 892 tuhanteen euroon (484 939).

Osuuspääoma

Osuuspääoma oli 122 754 tuhatta euroa (128 561). Omistaja-asiakkaila oli tilikauden lopussa sijoituksia jäsenosuuksiin 8 677 tuhatta euroa (8 594) ja Tuotto-osuuksiin 114 077 tuhatta euroa (119 967). Irtisanottuja Tuotto-osuuksia oli tilikauden lopussa 8 844 tuhatta euroa (10 510) ja irtisanottuja jäsenosuuksia 257 tuhatta euroa (282).

Tuotto-osuuksien haltijoille maksettiin kesäkuussa 2024 vuodelta 2023 korkoa 4,50 prosenttia eli yhteensä 5 334 539,80 euroa. Jäsenosuosuuspääomalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla voi osuuskuntalain ja osuuspankin sääntöjensä mukaan olla jäsenen oikeudet tuottavia jäsenosuuksia ja vapaaehtoisina osuuksina Tuotto-osuuksia. Osuuspankin osuuspääomassa on jäsenosuuksia 84 197 kpl. Jokaisella jäsenellä on velvollisuus ottaa yksi osuuspankin jäsenosuuksia ja maksaa siitä merkintähintana 100 euron suuruinen jäsenosuusmaksu. Tuotto-osuuksia on osuuspankin osuuspääomassa 1 140 768 kpl. Tuotto-osuuksia voivat merkitä vain osuuspankin jäsenet ja niiden antamisesta päättää osuuspankin hallitus. Tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on 100 euroa.

Jäsen- ja tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuspankin sääntöjen, osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin jäsenyyden päätyttyä tai irtisanottaessa jäsenosuuksia tai Tuotto-osuuksia. Jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai

Tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Palautuksiin vaaditaan valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa pankin hallitus. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki Tuotto-osuudet. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Lunastukseen vaaditaan keskusyhteisön lupa sekä valvovan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Muut oman pääoman erät

Negatiivinen käyvän arvon rahasto johtuu kevästä 2022 lähtien kohonneesta korkotasosta. Osuuspankin saama kiinteä korko rahavirtaa suojaavista johdannaisista on alempana kuin euribor-korot ja odotukset tulevista euribor-koroista.

Veroperusteiset varaukset

Poistoero kasvoi 6 tuhatta euroa, koska tilikaudella tehtiin suunnitelman mukaisia poistoja suuremmat elinkeinoverolain sallimat enimmäispoistot. Luottotappiovarausta kasvatettiin 7 617 tuhatta euroa.

Omat varat ja vakavaraisuus

Osuuspankin luottoriskin pääomavaateen laskennassa käytetään standardimenetelmää. Myös markkinariskien ja operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä.

OP Ryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset tarkemmat vakavaraisuustiedot tilinpäätöksen yhteydessä. OP Ryhmän tilinpäätös ja Pilari III mukaiset vakavaraisuustiedot ovat luettavissa www.op.fi verkkopalvelussa.

Osuuspankin omat varat muodostuivat seuraavasti:

Omat varat

1 000 euroa	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoma (CET1)		
Oma pääoma*	519 892	484 939
Tilinpäätössiirrot vähennettynä laskennallisella verovelalla	70 675	64 576
Käyvän arvon rahasto rahavirran suojauksesta	6 871	10 965
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	597 439	560 481
Tilikauden tulos, jota ei lueta omiin varoihin	0	0
Suunniteltu voitonjako	-6 275	-5 335
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat	-4 627	-6 042
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Varovaisen arvostamisen oikaisu	-350	-427
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	-9 304	-5 540
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	576 883	543 138
Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä	576 883	543 138
Toissijainen pääoma (T2)		

Yleiset luottoriskioikaisut	88	0
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	88	0
Omat varat yhteensä	576 972	543 138

* pl. mahdollinen arvonorotusrahaan liittyvä laskennallinen verovelka

Ydinpääomasta on vertailukaudella vähennetty asiakkaille palautetut irtisanotut osuuspääomat.

Kokonaisriski

1 000 euroa	31.12.2024	31.12.2023
Luottoriski		
Standardimenetelmä (SA)		
Saamiset yrityksiltä	104 257	107 883
Vähittäissaamiset	195 372	202 600
Kiinteistövakuudelliset vastuut	620 638	587 661
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	44 381	45 651
Saamiset valtioilta, keskuspankeilta ja julkisyhteisöiltä	6 365	8 676
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset (CIU)	13 111	19 661
Erityisen suuren riskin sisältävät erät	33 381	56 263
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	312 816	267 584
Muut erät	9 419	12 014
Luottoriski yhteensä	1 339 739	1 307 994
Operatiivinen riski	134 983	109 126
Muut riskit¹⁾	48 890	41 705
Yhteensä	1 523 612	1 458 825

1) Muuten kattamattomat riskit.

Vakavaraisuussuhdeluvut (%)

	31.12.2024	31.12.2023
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	37,86	37,23
Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde	37,86	37,23
Vakavaraisuussuhde	37,87	37,23
Osuuspankkien yhteenliittymän ydinpääoman vakavaraisuussuhde (CET1)	21,4*	19,2

*syyskuussa 2024

Pääomavaateet

	31.12.2024	31.12.2023
Omat varat	576 972	543 138
Minimipääomavaade + puskurivaateet*	160 007	153 200
Omien varojen ylijäämä	416 965	389 938

* Minimivaade 8 %, kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % sekä mahdollinen maakohtainen muuttuva lisäpääomavaatimus.

Pankin vakavaraisuussuhdeluku vahvistui omien varojen kasvun seurauksena 0,63 %-yksikköä ollen tilikauden päättyessä 37,86 %. Riskipainotettujen erien kasvuun vaikuttivat sekä luottoriskin että operatiivisen riskin erien kasvu.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$
---	--

Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$
--	---

Vakavaraisuussuhde, %	$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$
-----------------------	---

Keskinäinen vastuu

Yhteenliittymälain mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki OP Yrityspankki Oyj, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Osuuskunnan jäseniä olivat vuoden 2024 lopussa 93 osuuspankkia sekä OP Yrityspankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP Vähittäisasiakkaat Oyj. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti.

Keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt. Mainitussa tapauksessa keskusyhteisön on laadittava laissa tarkoitettu osittelulaskelma kunkin jäsenluottolaitoksen maksettavaksi tulevasta vastuuosuudesta. Jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu määräytyy luottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden mukaisessa suhteessa.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 5 luvun mukaisesti. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista

Keskusyhteisö on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua koskevan sääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin liikkeeseen laskemien sijoitustuotteiden ehtoihin sijoittajan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). SRB on vahvistanut OP Ryhmän kriisinratkaisustrategian, jossa kriisinratkaisutoimet kohdistettaisiin

OP-yhteenliittymään ja kriisinratkaisutilanteessa muodostettavaan uuteen OP Yrityspankkiin. Kriisinratkaisuviranomaisen määrittää kriisinratkaisulain mukaisten velkojen minimimäärän OP Ryhmän tasolla.

Talletussuoja ja sijoittajien turva

Rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain mukaan talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon. OP Ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahastosta korvataan tallettajien saamiset OP Ryhmän talletuspankeilta enintään 100 tuhanteen euroon asti. OP Ryhmässä talletuspankkeja ovat osuuspankit ja OP Yrityspankki Oyj. OP Ryhmälle tulevia uuden järjestelmän mukaisia maksuja on kuvattu tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa Viranomaismaksut.

Sijoittajien korvausrahasto maksaa korvauksia ei-ammattimaisille sijoittajille silloin, kun sijoituspalveluyritys tai luottolaitos ei pysty suorittamaan muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi suojan piirissä olevia sijoittajien selviä ja riidattomia saamia sopimuksen mukaisesti. Korvauksen määrä on 90 prosenttia saamisen määrästä, enintään 20 tuhatta euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan OP Ryhmään kuuluvia pankeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluku

	2024	2023	2022
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,4	9,8	4,7
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,2	1,3	0,6
Omavaraisuusaste, %	15,1	14,5	11,8
Kulu-tuotto-suhde, %	43,3	38	58,2

Tunnuslukujen laskukaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot}^*}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Koko pääoman tuotto (ROA), %

$$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot}^*}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä}}{\text{Koko pääoma}}$$

Taseen loppusumma x 100

Kulu-tuotto-suhde, %

$$\frac{\text{Hallintokulut + Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä + Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate + Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista + Nettopalkkiotuotot + Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot + Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot + Sijoituskiinteistöjen nettotuotot + Liiketoiminnan muut tuotot + Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}} \times 100$$

* Tilinpäätössiirtoihin sisältyvä verovaikutus huomioitu

Riskienhallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiprofiili

Riskienhallinta perustuu liiketoimintapäätöksiä tekevien henkilöiden ammattitaitoon ja varovaisuuteen sekä systemaattiseen riskien mittaamiseen, arviointiin ja rajoittamiseen. Riskienhallinnan tärkein tavoite on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa, ettei toiminnassa oteta niin suurta riskiä, että se vaarantaisi pankin kannattavuuden, vakavaraisuuden, maksuvalmiuden tai toiminnan jatkuvuuden. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta laadukkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta ja likviditeetistä.

Pankkitoiminnan riskipolitiikka sisältää ne riskienhallinnalliset linjaukset, toimenpiteet, tavoitteet ja rajaukset, joilla liiketoimintaa ohjataan OP Ryhmän strategiassa ja riskinoton periaatteissa vahvistettujen linjausten toteuttamiseksi.

Osuuspankin riskienhallinta on järjestetty OP Osuuskunnan jäsenpankeilleen antamien ohjeiden mukaisesti. Osuuspankin hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuspankin hallintoa.

Hallitus huolehtii riskien hallinnasta ja riskienhallintajärjestelmien riittävydestä. Hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, vakavaraisuutta ja eri riskilajeja koskevat limiitit sekä valvoo ja seuraa säännöllisesti pankin liiketoimintaa, riskinkantokykyä ja riskiprofilia.

Toimitusjohtaja vastaa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toteutuksesta ja siihen liittyvien tehtävien organisoinnista. Toimitusjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle pankin liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskiprofilista.

Osuuspankin suhtautuminen riskinottoon on maltillinen. Riskinkantokyvyn riittävyttä suhteessa pankin riskeihin arvioidaan riskimittareiden ja taloudellisen pääomatarpeen avulla.

Pääomasuunnittelulla varmistetaan ennakoivasti, että pankilla on riittävä vakavaraisuus nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin nähden. Lisäksi sen avulla varmistetaan, että pankin kasvu-, kannattavuus- ja vakavaraisuustavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisesti asetettu. Pääomasuunnitelma sisältää mm. vakavaraisuustavoitteet ja varautumissuunnitelman vakavaraisuuteen vaikuttavien odottamattomien tilanteiden varalle. Omien varojen riittävyys turvataan ensisijaisesti pitämällä pankin kannattavuus kohtuullisella tasolla. Lisäksi pankki tarjoaa omistaja-asiakkaille merkittävaksi tuotto-osuuksia, jotka luetaan ydinpääomaan. Pankin riskinkantokyky on riittävä ja riskiprofiili on vakaa.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksenmukaisia takaisinmaksuvelvoitteitaan aiheuttaen pankille taloudellista tappiota. Luottoriskien hallinnan tarkoituksena on vähentää luottotappioiden todennäköisyyttä jo ennen luottopäätöstä sekä toisaalta rajoittaa ja estää jo tehtyihin luottopäätöksiin liittyvien riskien toteutuminen.

Luottoriskien hallinta perustuu asiakkaan hyvään tuntemiseen, asiakassuhteen aktiiviseen hoitoon, vahvaan ammattitaitoon, kattavaan dokumentointiin ja vakuuksiin. Keskeisessä asemassa luottoriskien hallinnassa on päivittäinen luottoprosessi ja sen laatu.

Asiakkaan riittävä velanhoitokyky on kaiken luotonmyönnön edellytys. Luottopäätökset ovat huolellisia ja harkittuja, ja ne perustuvat päätöksenteko-ohjeisiin, voimassa olevaan ja ajantasaiseen luottoluokitukseen sekä vakuuksiin, joiden tulee yleensä olla turvaavat.

Pankin arvio asiakkaan velanhoitokyvystä ja luottoriskistä muodostuu luottoluokittelusta ja maksukäyttäytymistiedoista ja yritysasiakkailla tarpeen mukaan myös tilinpäätösanalyysistä ja –ennusteista, toimialakatsauksista, luottokelpoisuusarvioista sekä mahdollisista muista dokumenteista.

Henkilöasiakkaiden maksukyvyn riittävyys varmistetaan koronnousun varalta. Asiakkaat voivat suojautua koronnousulta käyttämällä luotoissaan kiinteää korkoa, korkokattoa tai –putkea. Luotonmyönnössä vältetään korkeita luototussuhteita. Asiakkaille tarjotaan takaisinmaksun turvaavia vakuutuksia sairauden ja työttömyyden varalle.

Ennakoitavissa oleviin ongelmiin reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Asiakkaat, joiden taloudellisen tilan kehitystä, luottoriskin määrää ja maksukäyttäytymistä halutaan tarkastella tavallista tiiviimmin, otetaan erityisseurantaan.

Uusluotonannolle ja luottokannalle on asetettu luottoluokittaisia tavoitearvoja, jotta luottosalkun laatu säilyy hyvänä. Luottoriskien kehitystä seurataan säännöllisesti suhteessa asetettuihin limiitteihin, seurantarajoihin ja tavoitteisiin. Lisäksi seurataan luottosalkun laatua ja rakennetta, vakuuksien kattavuutta sekä ongelmasaamisia. Luottoriskejä limitoidaan ja rahoitusprosessia valvotaan OP Ryhmän riskienhallintajärjestelmän puitteissa.

Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan sellaisia vastuita samalta asiakkaalta tai asiakaskokonaisuudelta, joiden yhteismäärä vähennyserien jälkeen on vähintään 10 prosenttia asiakasriskejä kattavista omista varoista. Säännösten mukaan yksittäisen asiakasriskin enimmäismäärä saa olla enintään 25 prosenttia omista varoista, keskusyhteisön luvalla enintään 40 prosenttia. Pankin asiakasriskejä kattavat omat varat olivat joulukuussa 2024 yhteensä 576 972 tuhatta euroa.

Pankin suurten asiakasriskien yhteismäärä vähennyserien jälkeen oli 10,99 prosenttia omista varoista. Yhdenkään yksittäisen asiakaskokonaisuuden asiakasriski ei ylittänyt 25 prosenttia.

Likviditeettiriski

Pankkitoiminnan likviditeettiriski koostuu rakenteellisesta rahoitusriskistä ja maksuvalmiusriskistä. Rakenteellisella rahoitusriskillä tarkoitetaan pitkän aikavälin luotonantoon liittyvää epävarmuutta, joka johtuu rahoituksen rakenteesta aiheutuvasta jälleenrahoitusriskistä. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että pankki ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista maksuista ilman vaikutusta liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.

Rakenteellista rahoitusriskiä seurataan luotonannon ja sijoitusten sekä niiden rahoituksen maturiteettirakenteen erolla. Maksuvalmiusriskiä seurataan pankin tulo- ja menokassavirtojen erona ja maksuvalmius hoidetaan OP Yrityspankki Oyj:ssä olevan sekkitilin kautta. Rakenteellista rahoitusriskiä hallitaan OP Ryhmän likviditeetin hallintaa koskevien linjausten ja ohjeiden sekä keskusyhteisön osuuspankeille vahvistamien limiittien avulla. Pankin rahoitusvarojen ja –velkojen jakauma on kuvattu liitetiedoissa.

OP Osuuskunta osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä on antanut jäsenluottolaitoksilleen talletuspankkien yhteenliittymälain mukaisen poikkeusluvan, jonka mukaan jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa mainittuja luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Asetuksen mukaista maksuvalmiutta valvotaan ja raportoidaan osuuspankkien yhteenliittymän tasolla.

Markkinariskit

Markkinariskillä tarkoitetaan sopimuksen arvoon tai sopimuksen ansaintaan kohdistuvaa epäedullista muutosta, joka aiheutuu rahoitusmarkkinoilla havaittavien hintojen muutoksista. Markkinariskeihin kuuluvat taseen ja taseen ulkopuolisten erien korko-, valuutta-, volatiliiteetti-, luottospread-, osake- ja kiinteistöriski sekä mahdolliset muut hintariskit.

Markkinariskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa, mitata, rajoittaa, seurata ja valvoa pankin markkinariskejä siten, että pankin kannattavuus tai vakavaraisuus ei vaarannu.

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on korkotuloriski eli korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista, jolloin korkotason muutokset realisoituvat korkokatteeseen. Osuuspankin luotonannosta ja talletusvarainhankinnasta syntyvää korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja -rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluottopankin väliluoton korkosidonnaisuusvalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaissuojausmalleilla.

Osuuspankki on tilikaudella soveltanut:

- rahavirran suojauslaskentaa suojatessaan euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtaa koronlaskulta tai pitkään jatkuvalta matalalta korkotasolta. Rahavirran suojauksessa osa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevista korkovirroista on vaihdettu koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.
- käyväarvon suojauslaskentaa suojatessaan kiinteäkorkoisen talletuskannan käyväarvon heikkenemistä korkojen laskulta
- käyväarvon suojauslaskentaa suojatessaan luottosopimuksiin liittyvien korkokattojen ja korkoputkien käyvän arvon muutosta.

Pankkiliiketoiminnassa valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssimuutosten pankille aiheuttamaa tulosriskiä tai markkina-arvon muutosriskiä. Avoin valuuttapositio syntyy, kun samassa valuutassa olevien saamisten ja velkojen määrät poikkeavat toisistaan. OP Ryhmässä valuuttariski keskitetään OP Yrityspankkiin.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakkeiden ja muiden vastaavien instrumenttien markkinakurssimuutosten aiheuttamaa tulosriskiä ja markkina-arvojen muutosriskiä. Osakesijoitukset ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä sijoituksia. Muu osakesijoitustoiminta on vähäistä.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan osuuspankin ja sen konserniyhtiöiden omistuksessa oleviin kiinteistöihin tai kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin kohdistuvaa arvonalenemis-, tuotto- ja vahingoittumisriskiä. Kiinteistöt on vakuutettu käyvästä arvostaan. Pankin hallitus käsittelee kiinteistöomistukset ja niihin liittyvät riskit sekä investointi-, korjaus- ja muut toimenpiteet säännöllisesti. Seurannassa kiinnitetään huomiota muun muassa kiinteistöihin sitoutuneen pääoman määrään suhteessa pankin taseeseen ja sijoituskiinteistöjen sitoutuneelle pääomalle saatavaan nettotuottoon sekä käypiin arvoihin.

Osuuspankki ei harjoita varsinaista kiinteistöliiketoimintaa, vaan kiinteistöomistukset muodostuvat pääasiallisesti omassa käytössä olevista toimitilakiinteistöistä.

Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski on niin sanottu seuraamusriski, jota aiheutuu kaikesta liiketoiminnasta ja joka voi aiheutua puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, prosesseista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivinen

riski sisältää myös oikeudellisen riskin, turvallisuusriskit ja tietoturvariskit. Operatiivinen riski voi ilmetä taloudellisina tappioina tai muina haitallisina seuraamuksina, kuten maineen tai luottamuksen heikkenemisenä tai menetyksenä.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa keskeisten liiketoimintoprosessien ja toimintojen tehokkuus ja laatu sekä niiden jatkuvuus myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Jokaisen OP Ryhmän yrityksen johto on vastuussa operatiivisten riskien hallinnan järjestämisestä edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti liiketoimintojen erityispiirteet huomioiden.

Operatiivisten riskien hallinnalla yrityksen johto varmistaa, ettei riskeistä aiheudu ennalta arvaamattomia taloudellisia menetyksiä tai muita haitallisia seuraamuksia. Operatiivisten riskien laadullisen luonteen vuoksi niiltä ei voi koskaan suojautua täysin eikä niiden haitallisia vaikutuksia pystytä kaikissa tapauksissa estämään. Operatiivisten riskien hallinnalla ei myöskään aina pyritä riskin poistamiseen kokonaisuudessaan, vaan riskin hallitsemiseen siten, että riskitaso on hyväksyttävissä.

Toteutuneiden riskitapahtumien ja lähellä piti -tilanteiden sekä toimintaan liittyvien riskien että niiden syiden ja vaikutusten jatkuva seuranta on tärkeä osa operatiivisten riskien hallintaa.

OP Ryhmän liiketoiminnan tavoitteena on varmistaa mahdollisimman häiriötön toiminta kaikissa olosuhteissa. Jatkuvuudenhallinnalla yritys varautuu minimoimaan häiriön taloudelliset vaikutukset, keskeytyksien pituudet ja haitalliset mainevaikutukset. Jatkuvuussuunnittelu on osa varautumista, jatkuvuudenhallintaa ja liiketoiminnan riskien hallintaa.

Jatkuvuussuunnittelulla yritys varautuu riskeihin, jotka toteutuessaan voivat aiheuttaa liiketoimintaan pitkän keskeytyksen tai uhkaavat muuten merkittävästi vaarantaa toiminnan jatkuvuutta. Suunnitelma sisältää myös ulkoistettujen toimintojen sekä ulkopuolisten ja muiden palveluntoimittajien jatkuvuuden varmentamisen. Jatkuvuussuunnitelmassa liiketoiminta määrittää jatkuvuuden varmistamiskäytännöt ja toimintamallit toiminnan jatkuvuutta uhkaavien riskien ja vakavien häiriöiden varalta. Ennalta määritetyillä toimintamalleilla se vähentää häiriön haittavaikutuksia sekä liiketoiminnan toiminnan keskeytyksen pituutta.

Tulevan liiketoiminnan riskit

Tulevan liiketoiminnan riskit ovat riskejä siitä, millä ehdoin ja volyymin solmitaan uusia joko nykyisenkaltaisia tai kokonaan uudenlaisia sopimuksia. Tähän sisältyy myös riski, joka syntyy puutteellisesta sisäisestä reagoinnista ja joustamattomuudesta liiketoiminta- ja kilpailuympäristössä tai asiakkaiden arvoissa ja teknologiassa tapahtuneisiin muutoksiin. OP Ryhmässä toteutetaan yhteistä ryhmätason strategiaa, josta osuuspankit johtavat omat strategian toteutussuunnitelmat.

Toimintaympäristön muutostekijät

Toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa riskienarviointia ja strategiaprosessia. Megatrendit ja tulevaisuudenkuvat strategian taustalla heijastavat muutosvoimia, jotka vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen. Tällaisia toimintaympäristöä muovaavia tekijöitä ovat tällä hetkellä muun muassa ilmasto, luontokato, tieteelliset ja teknologiset innovaatiot, demografia ja geopolitiikka. Ulkoisen toimintaympäristön tekijöitä tarkastellaan huolellisesti, jotta ymmärretään niiden vaikutukset asiakkaiden tulevaan menestykseen. Neuvonnalla ja liiketoimintapäätöksillä edistetään omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävästä taloudellisesta menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia ja hallitaan samalla OP Ryhmän riskiprofiilia pidemmällä aikavälillä. Asiakkaan neuvonta, palvelujen mitoitus, sopimusten elinkaaren aikainen käsittely, päätöksenteko, johtaminen ja raportointi perustuvat oikeaan ja kattavaan tietoon.

Toimintaympäristön muutostekijät eivät ole riskejä itsessään, vaan ne kanavoituvat erilaisten vaikutusketjujen kautta taloudellisiksi riskeiksi OP Ryhmän pankki- ja vakuutusliiketoiminnalle. Vaikutukset voivat toteutua suoraan tai välillisesti muun muassa luotto-, markkina-, operatiivisina ja maineriskeinä.

OP Ryhmän liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet. Taloudellisen toimintaympäristön ulkopuolelta tulevien yllättävien shokkien suorat ja epäsuorat vaikutukset OP Ryhmän asiakkaiden menestykseen

sekä OP Ryhmän toimitiloihin, tietotekniseen infrastruktuuriin ja henkilökuntaan voivat olla moninaiset. Realisoituessaan ne voivat vaikuttaa riskiprofiiliin, pääomitukseseen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla. Tällaisten potentiaalisten shokkien vaikutuksia arvioidaan skenaariotyöskentelyn keinoin. OP Ryhmä varautuu jatkuvasti tämän kaltaisiin tapahtumiin tekemällä niiden varalta erilaisia toimintasuunnitelmia ja testaamalla näitä suunnitelmia.

Asiakastasolla riskejä hallitaan neuvomalla asiakkaita ja seuraamalla asiakkuuden kehittymistä. Hinnoittelu on riskiperusteista. Rahoitettavien ESG-hankkeiden ja/tai -sijoitusten tulee olla taloudellisesti kestäviä. Asiakkaiden tulevasta menestyksestä huolehtiminen varmistaa, että ryhmän liiketoiminta säilyy kannattavana myös pitkällä tähtäimellä ja että toimintaa varten tarvittavat riskipuskurit pääoman ja likviditeetin osalta ovat riittävät. Asiakkaiden neuvomisen osalta pyrkimys on, että se tuottaa lisäarvoa, joka näyttyy asiakkaiden entistä parempana taloudellisena asemana ja hyvinvointina.

Palveluverkko

OP Ryhmän palveluverkosto koostuu monikanavaisesti verkko- ja mobiilipalveluista, puhelinpalveluista sekä maan kattavimmasta konttoriverkostosta. Tilikauden lopussa Pohjois-Savon Osuuspankillä oli Kuopiossa sijaitsevan pääkonttorin lisäksi viisi konttoria: Iisalmi, Leppävirta, Nilsia, Suonenjoki ja Varkaus.

OP Ryhmä on investoinut mobiili- ja verkkopalveluiden kehittämiseen merkittävästi. Erityisesti mobiilipalveluiden merkitys on kasvanut niin henkilö- kuin yritysasiakkaidenkin asiointissa.

Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2024 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahoston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely. Palkitsemisjärjestelmiä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstö

Osuuspankin palveluksessa oli katsauskauden lopussa 206 henkilöä (171). Henkilöstöä oli keskimäärin 195 (170).

Osuuspankin hallinnointijärjestelmä

Edustajisto

Pohjois-Savon Osuuspankin omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää omistaja-asiakkaiden keskuudesta valittu edustajisto, johon sääntöjen mukaan kuuluu vähintään 40 ja enintään 60 edustajaa. Hallintoneuvosto päättää edustajien lukumäärän edustajiston neljän vuoden mittaiseksi toimikaudeksi. Nykyisen edustajiston jäsenmäärä on 50. Jokaisella edustajiston jäsenellä on edustajiston kokouksessa yksi ääni.

Edustajat valitaan osuuspankin säännöissä määrättyllä tavalla enemmistövaalitapaa noudattaen joka neljäs vuosi. Osuuspankin edustajisto valittiin vuonna 2021 ja jäsenten toimikausi päättyi vuonna 2025 uuden edustajiston valintaan.

Vuosittain ennen toukokuun loppua pidettävä varsinainen edustajiston kokous käsittelee muun muassa seuraavat asiat:

- osuuspankin tilinpäätöksen (ja konsernitalinpäätöksen) vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen,
- ylijäämän käytöstä päättäminen,
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan valinnasta ja palkkioista päättäminen.

Lisäksi edustajiston kokous päättää muun muassa osuuspankin sääntöjen muutoksista. Edustajiston kokouksen koollekutsumisesta päättää pankin hallitus.

Varsinainen edustajiston kokous pidettiin 10.4.2024.

Edustajiston jäsenet ja tarkemmat henkilötiedot katso Pohjois-Savon Osuuspankin internetsivut <https://www.op.fi/web/op-pohjois-savo/hallinto>.

Hallintoneuvosto

Osuuspankilla on hallintoneuvosto, jonka tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan sekä toimitusjohtajan sijaisen. Hallintoneuvosto myös päättää, kuuluuko toimitusjohtaja pankin hallitukseen. Lisäksi se muun muassa vahvistaa osuuspankin ohjesäännön ja merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet.

Hallintoneuvosto antaa varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunnon edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Se voi myös antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Hallintoneuvostoon kuuluu pankin sääntöjen mukaan vähintään 15 ja enintään 24 jäsentä. Jäsenmäärä vahvistetaan vuosittain varsinaisessa edustajiston kokouksessa, ja se on tällä hetkellä 18. Jäsenet valitaan osuuspankin omistaja-asiakkaita ja heidän tulee edustaa monipuolisesti omistaja-asiakaskuntaa. Kunkin jäsenen toimikausi kestää kolme vuotta.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2024 yhteensä 3 kertaa.

Hallintoneuvoston jäsenet ja tarkemmat henkilötiedot katso Pohjois-Savon Osuuspankin internetsivut <https://www.op.fi/web/op-pohjois-savo/hallinto>.

Hallintoneuvoston valmistelujaos

Hallintoneuvosto on sille kuuluvien valvontatehtävien toteuttamisen tueksi nimennyt keskuudestaan valmistelujaoksen ja vahvistanut sille työjärjestyksen.

Nimitysvaliokunta

Osuuspankilla on hallinnon jäsenten nimityksiä valmisteleva nimitysvaliokunta. Valiokunnan tarkoituksena on avustaa osuuspankin edustajistoa ja hallintoneuvostoa henkilövalintojen tekemisessä ja varmistaa valintaprosessin tehokas valmistelu. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnalle työjärjestyksen.

Hallitus

Hallitus johtaa osuuspankin toimintaa. Hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita lakien ja pankin sääntöjen, hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksella on yleinen toimivalta päättää kaikista pankin hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä kysymyksistä, jotka lain tai sääntöjen mukaan eivät kuulu edustajistolle, hallintoneuvostolle tai toimitusjohtajalle. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Lisäksi hallitus huolehtii siitä, että osuuspankin kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallituksen muodostavat hallintoneuvoston valitsevat 3–8 jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin omistaja-asiakkaita. Hallituksen jäsenmäärä on tällä hetkellä 7 jäsentä (6 jäsentä ja toimitusjohtaja). Hallituksen jäsenen toimikausi on yksi vuosi.

Hallitus kokoontui vuonna 2024 yhteensä 15 kertaa.

Hallituksen jäsenet ja tarkemmat henkilötiedot katso Pohjois-Savon Osuuspankin internetsivut <https://www.op.fi/web/op-pohjois-savo/hallinto>.

Toimitusjohtaja

Pankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Toimiin, jotka pankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta pankin toiminnalle olennaista haittaa. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii, että pankin kirjanpito on lain mukainen ja että pankin varainhoito on järjestetty luotettavalla tavalla.

Pankin toimitusjohtajana on toiminut 2.12.2022 alkaen OTM, VT, eMBA Mikko Vepsäläinen (1976).

Tilintarkastaja

Tilintarkastusyhteisönä PricewaterhouseCoopers Oy, jossa päävastuullisena Sami Posti, KHT.

Sisäinen tarkastus

OP Osuuskunnan Sisäinen tarkastus vastaa sisäisestä tarkastuksesta kaikissa OP Ryhmän yhteisöissä. Sisäisen tarkastuksen tarkoituksena on parantaa ja suojata OP Ryhmän arvoa tuottamalla johdolle riippumatonta, riskiperusteista ja objektiivista arviointia, varmennusta ja konsultointia.

Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteita ja IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing).

Sisäistä tarkastusta on suoritettu OP Ryhmän keskusyhteisön toimintoihin sekä osuuspankkeihin kohdistuvana tarkastuksena. Tarkastukset on priorisoitu ja kohdennettu perustuen Sisäisen tarkastuksen suorittamaan riskiarviointiin ja Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelmaan sekä huomioiden OP Ryhmän strategiset tavoitteet, sääntely- ja viranomaisvaatimukset sekä Sisäisen tarkastuksen painopistealueet. Tarkastuksissa on arvioitu esimerkiksi sääntelyn ja muiden vaatimusten noudattamista, strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteuttamista, governance-, riskienhallinta- ja kontrollimenettelyjen tehokkuutta ja vaikuttavuutta sekä sisäisen valvonnan laatua. Tarkastuksissa on annettu tarvittaessa suosituksia riskien vähentämiseksi ja toiminnan kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus on seurannut suositusten toteuttamista systemaattisesti. Sisäinen tarkastus on raportoinut suoritettujen tarkastusten tulokset sekä suositusten toteuttamisen tilanteen OP Ryhmän ylimmälle ja toimivalle johdolle mukaan lukien tarkastettujen osuuspankkien toimitusjohtajat ja hallitukset.

Tulevaisuuden näkymät

Korkojen lasku ja reaalityulojen kasvu tukevat Suomen talouden vahvistumista vuoden 2025 aikana. Elpyminen on toistaiseksi yhä haurasta, ja vientimarkkinoiden kehitykseen liittyy epävarmuutta.

Pohjois-Savossa vuoden 2025 kehityksen arvioidaan jatkuvan edellisvuosien tapaan hyvin erisuuntaisena alueiden välillä. Kuopion alueella väestönkasvun odotetaan jatkuvan mm. Kuopioon muuttavien opiskelijoiden ja maahanmuuton seurauksena, kun taas maakunnan muilla alueilla negatiivinen väestönkehitys jatkuu. Mikäli maakunnan työllisyystilanne säilyisi kohtuullisena, palveluelinkeinojen kysyntä tukee aluetaloutta. Asuntorakentaminen jatkuu hyvin vaimeana, mikä vaikuttaa negatiivisesti Kuopion seudun aluekehitykseen. Asuntokaupan voidaan kuitenkin odottaa vilkastuvan vuoden kuluessa etenkin Kuopion seudulla, mikäli taloudelliset epävarmuustekijät vähenevät ja alueen väestönkehitys jatkuu odotetun myönteisenä myös vuonna 2025.

Pohjois-Savon Osuuspankin liikevoiton vuonna 2025 odotetaan heikkenevän vuodesta 2024 erityisesti korkotuottojen laskun sekä kulukasvun seurauksena. Liikevoiton arvioidaan kuitenkin säilyvän edelleen hyvällä

tasolla vuonna 2025. Tuloskehitykseen liittyy edelleen epävarmuutta erityisesti vuodesta 2026 alkaen mm. geopolittisen tilanteen ja yleisen taloustilanteen johdosta. Em. syystä mm. korkotason kehityksen ja edelleen pankin kannattavuuskehityksen arviointiin liittyy merkittävää epävarmuutta.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Osuuspankin voitonjakokelpoiset varat (jakokelpoinen ylijäämä) olivat 373 159 625,39 euroa, josta tilikauden voitto (ylijäämä) oli 42 000 933,24 euroa.

Tilikauden voitto (taseen osoittama ylijäämä) ehdotetaan käytettäväksi siten, että Tuotto-osuudelle maksetaan korkoa 5,50 prosenttia, eli yhteensä 6 275 109,07 euroa. Tilikauden voitosta (ylijäämästä) jää 35 725 824,17 euroa edellisten tilikausien voittovarojen tilille.

Osuuspankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksukyky on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

POHJOIS-SAVON OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Korkotuotot	146 001 989,70	127 397 786,27
Korkokulut	-66 815 098,29	-48 360 492,14
KORKOKATE	79 186 891,41	79 037 294,13
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	12 032 127,00	12 048 136,70
Omistusyhteisyrityksistä	0,00	149 700,00
Muista yrityksistä	12 032 127,00	11 898 436,70
Palkkiotuotot	11 843 242,21	15 006 723,46
Palkkiokulut	-1 540 419,80	-1 609 720,29
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	-317 641,20	-899 207,96
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-211 773,72	-146 094,46
Liiketoiminnan muut tuotot	425 886,40	469 990,16
Henkilöstö- ja hallintokulut	-34 550 771,09	-30 434 867,83
Henkilöstökulut	-13 107 658,18	-11 332 471,24
Palkat ja palkkiot	-11 011 893,14	-9 499 119,64
Henkilösivukulut	-2 095 765,04	-1 833 351,60
Eläkekulut	-1 780 548,78	-1 534 449,23
Muut henkilösivukulut	-315 216,26	-298 902,37
Muut hallintokulut	-21 443 112,91	-19 102 396,59
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	-2 520 765,61	-1 299 611,73
Liiketoiminnan muut kulut	-6 815 113,81	-7 766 971,36
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	174 904,21	-2 935 273,39
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	57 706 566,00	61 470 397,43
Tilinpäätössirrot	-7 623 565,25	3 051 403,03
Tuloverot	-8 082 067,51	-10 722 782,58
Tilikauden verot	-8 551 982,65	-10 630 796,55
Aikaisempien tilikausien verot	0,00	-315 078,92
Laskennallinen vero	469 915,14	223 092,89
VARSAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	42 000 933,24	53 799 017,88
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	42 000 933,24	53 799 017,88

POHJOIS-SAVON OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TASE	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
Käteiset varat	488 693,79	802 042,49
Saamiset luottolaitoksilta	1 059 416 031,79	1 066 470 648,96
Vaadittaessa maksettavat	165 334 897,55	69 913 923,99
Muut	894 081 134,24	996 556 724,97
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 471 544 576,18	2 370 301 823,55
Muut	2 471 544 576,18	2 370 301 823,55
Saamistodistukset	25 276 939,99	35 238 963,88
Muilta	25 276 939,99	35 238 963,88
Osakkeet ja osuudet	314 738 128,96	269 087 328,23
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	79 300,82	79 300,82
Johdannaissopimukset	23 551 926,48	27 387 079,39
Aineelliset hyödykkeet	9 418 638,36	12 014 362,35
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	650 088,91	763 588,92
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	6 890 415,77	9 137 889,75
Muut aineelliset hyödykkeet	1 878 133,68	2 112 883,68
Muut varat	1 487 215,95	1 377 151,94
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	2 555 790,07	9 676 552,45
Laskennalliset verosaamiset	2 497 853,91	3 051 577,23
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 911 055 096,30	3 795 486 831,29
VASTATTAVAA		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	622 798 894,90	629 652 766,61
Luottolaitoksille	622 798 894,90	629 652 766,61
Vaadittaessa maksettavat	170 142,51	135 308,11
Muut	622 628 752,39	629 517 458,50
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 646 201 100,12	2 553 593 913,67
Talletukset	2 618 350 856,69	2 533 868 790,80
Vaadittaessa maksettavat	2 549 565 484,81	2 478 658 844,63
Muut	68 785 371,88	55 209 946,17
Muut velat	27 850 243,43	19 725 122,87
Vaadittaessa maksettavat	4,85	4,85
Muut	27 850 238,58	19 725 118,02
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	13 583 252,58	17 507 431,85
Muut velat	8 830 467,28	7 291 597,40
Muut velat	8 760 139,57	7 232 101,16
Pakolliset varaukset	70 327,71	59 496,24
Siirtovelat ja saadut ennakot	11 222 143,56	21 598 974,64
Laskennalliset verovelat	182 675,95	182 675,95
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 302 818 534,39	3 229 827 360,12
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	88 344 178,29	80 720 613,04
Poistoero	200 730,88	194 303,88
Verotusperusteiset varaukset	88 143 447,41	80 526 309,16
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	122 753 800,00	128 560 800,00
Jäsenosuudet	8 677 000,00	8 594 100,00
Tuotto-osuudet	114 076 800,00	119 966 700,00
Muut sidotut rahastot	17 209 121,61	13 114 567,68
Vararahasto	23 946 758,23	23 946 758,23
Käyvän arvon rahasto	-6 737 636,62	-10 832 190,55
Vapaat rahastot	50 185 879,59	50 185 879,59
Muut rahastot	50 185 879,59	50 185 879,59
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	287 742 649,18	239 278 592,98
Tilikauden voitto (tappio)	42 000 933,24	53 799 017,88
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	519 892 383,62	484 938 858,13
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 911 055 096,30	3 795 486 831,29
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	15 424 114,49	15 095 547,34
Takaukset ja pantit	15 424 114,49	15 095 547,34
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	140 157 367,00	131 841 168,27
Muut	140 157 367,00	131 841 168,27
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	155 581 481,49	146 936 715,61

Pohjois-Savon Op Rahoituslaskelma

€	2024	2023
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	42 000 933,24	53 799 017,88
Oikaisut kauden tulokseen	6 267 129,35	564 929,80
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-14 970 876,45	316 481 991,66
Saamiset luottolaitoksilta	92 973 885,54	249 805 793,81
Johdannaissopimukset	8 836 408,17	-8 251 543,59
Saamiset asiakkailta	-80 564 573,54	53 971 986,57
Sijoitusomaisuus	-35 992 400,07	20 232 055,02
Muut varat	-224 196,55	723 699,85
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	78 890 041,50	-487 763 638,90
Velat luottolaitoksille	-6 852 590,76	-132 159 857,39
Johdannaissopimukset	-6 904 106,20	6 250 735,02
Velat asiakkaille	89 418 251,72	-362 466 189,87
Varaukset ja muut velat	3 228 486,74	611 673,34
Maksetut tuloverot	-17 922 796,53	-4 977 450,05
Saadut osingot	12 032 127,00	12 048 136,70
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	106 296 558,11	-109 847 012,91
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-38 541,63	-460 336,95
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	28 280,00
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
B. Investointien rahavirta yhteensä	-38 541,63	-432 056,95
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus muutos	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat muutos	0,00	0,00
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	266 700,00	5 101 800,00
Osuus- ja osakepääoman vähennykset	-6 073 700,00	-5 657 400,00
Osingot ja osuuspääoman korot	-5 343 391,62	-5 137 573,74
Vuokrasopimusvelat	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien lisäykset	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien vähennykset	0,00	0,00
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-11 150 391,62	-5 693 173,74
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	95 107 624,86	-115 972 243,60

Rahavarat tilikauden alussa	70 715 966,48	186 688 210,08
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	165 823 591,34	70 715 966,48
 Saadut korot	 154 232 203,15	 106 706 790,82
Maksetut korot	-61 292 140,60	-25 283 202,20

Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut

Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut

Saamisten arvonalentumiset	22 100,85	3 057 957,65
Rahoitusinstrumenttien arvon muutokset	58 154,26	631 149,65
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	0,00	0,00
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	2 520 765,61	1 300 776,73
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,00	-149 700,00
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Tuloverot	8 082 067,51	10 722 782,58
Muut	-4 415 958,88	-14 998 036,81

Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa

Myyntitulokset, investointien rahavirtaan kuuluva osuus	0,00	0,00
Osuuspääoman korot	0,00	0,00
Muut palautukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Oikaisut yhteensä	6 267 129,35	564 929,80

Rahavarat

Käteiset varat	488 693,79	802 042,49
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	165 334 897,55	69 913 923,99
Yhteensä	165 823 591,34	70 715 966,48

Liiketoiminnan rahavirran taseen oikaisujen esittämistapaa siirtyvien korkojen osalta on muutettu.

Vuoden 2023 vertailutiedot on oikaistu vastaamaan uutta esittämistapaa.

Muutoksella ei ollut vaikutusta liiketoiminnan rahavirran määrään

OSUUSPANKIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1.1 YLEISTÄ

Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa.

Osuuspankki on osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Seuraavassa esitetään tilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

1.2 KESKINÄINEN VASTUU JA OP RYHMÄ

Pankki- ja vakuutustoimintaa harjoittava osuuspankkien yhteenliittymä (jäljempänä OP Ryhmä) on osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetuissa laeissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jossa OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Osuuspankki yhdistellään OP Ryhmän tilinpäätökseen. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että OP Ryhmän tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö OP Osuuskunnan ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. OP Osuuskunnalla ja sen jäsenosuuspankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa, minkä vuoksi OP Ryhmälle on määritelty tekninen emoyhtiö. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. OP Ryhmän osuuspääoma muodostuu osuuspankkien jäsenten sellaisista osuusmaksuista, joita pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä lunastamasta.

Jäljennös OP Ryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.op.fi tai ryhmän toimitiloista käyntiosoitteesta Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki.

1.3 LAATIMISPERUSTA

Osuuspankin tilinpäätös laaditaan ja esitetään luottolaitostoiminnasta annetun lain, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan asetuksen, kirjanpitolaian ja Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta antaa lisäksi ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi. Jäljempänä kuvatut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ovat yhteneväiset kaikille OP Osuuskunnan jäsenosuuspankeille. Kuitenkaan jäsenosuuspankilla ei välttämättä ole kaikkia laatimisperiaateissa lueteltuja eriä.

1.4 RAHOITUSINSTRUMENTIT

1.4.1 Käyvän arvon määrytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksytyjen taloudellisten menetelmien kanssa.

Arvostusmenetelminä käytetään viimeaikaisten toteutuneiden markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

1.4.2 Arvostusmenetelmät

1.4.2.1 Jaksotettu hankintameno

Jaksotettu hankintameno on se määrä, johon rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka on arvostettu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, vähennettynä lyhennyksillä, lisättynä tai vähennettynä alkuperäisen määrän ja erääntyvän määrän välisen erotuksen kertyneillä, efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketuilla jaksotuksilla ja, kun on kyse rahoitusvaroista, oikaistuna tappiota koskevalla vähennyserällä.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräisen kirjanpitoarvon tai rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon suuruiseksi. Efektiivistä korkoa laskettaessa rahavirrat arvioidaan ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot ilman odotettavissa olevia luottotappioita ("ECL"). Laskelma sisältää kaikki sellaiset sopimusosapuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit. Palkkioita, jotka ovat kiinteä osa rahoitusinstrumentin korkoa, ovat esim. lainan nostoon liittyvät toimisto- ja järjestelypalkkiot, ja ne jaksotetaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevalle juoksuajalle tai lyhyemmälle ajanjaksolle, jos se on asianmukaista. Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään kirjanpitolain mukaisesti ja näitä ovat esim. lainan hoitoon liittyvät maksut.

Korkotuotot

Korkotuotot on laskettu soveltamalla efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräiseen kirjanpitoarvoon, paitsi silloin, kun kyseessä ovat rahoitusvarat, jotka eivät ole ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja, mutta joista on myöhemmin tullut luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja koska ne ovat erääntyneet yli 90 päivää (ovat vaiheessa 3). Tällöin näiden rahoitusvarojen korkojen suoriteperusteinen tuloutus loppuu ja muuttuu maksuperusteiseksi.

1.4.2.2 Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta. Tämä aiheuttaa tuloslaskelmaan kirjanpidollisen tappion äskettäin myönnytyistä tai äskettäin ostetuista rahoitusvaroista.

1.4.3 Rahoitusvarojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Osuuspankki luokittelee rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
- Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat
- Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat.

1.4.3.1 Luotot ja saamistodistukset

Luottojen ja saamistodistusten luokittelu ja myöhempi arvostaminen riippuvat seuraavista tekijöistä:

- a) Osuuspankin liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa
- b) rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvista rahavirtaominaisuuksista.

Näiden tekijöiden perusteella Osuuspankki luokittelee luotot ja saamistodistukset kolmeen seuraavaan arvostusryhmään:

- 1) Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, ja jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Erän kirjanpitoarvo sisältää odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän ja korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin.
- 2) Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja ja myymällä rahoitusvaroja. Lisäksi sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Muutokset käyvässä arvossa kirjataan käyvän arvon rahastoon. Arvon alentumisvoitot tai -tappiot sekä valuuttakurssivoitot tai -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, siirretään käyvän arvon rahastoon kertynyt voitto tai tappio luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi eräksi käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuottoihin. Efektiivisen koron menetelmää käyttäen laskettu korko kirjataan korkotuottoihin.
- 3) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia rahoitusvaroja pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai kun rahoitusvara ei täytä jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien kriteereitä. Voittot ja tappiot kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusinstrumenteista johtuvat korkotuotot ja -kulut kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

Liiketoimintamalli

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, miten Osuuspankki hallinnoi rahoitusvarojensa rahavirtojen kerryttämiseksi. Osuuspankissa liiketoimintamallin ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat pelkästään sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä vai sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä sekä rahavirroista, jotka saadaan myymällä rahoitusvara, vai onko kyseessä kaupankäynti. Kaupankäyntiliiketoimintamalliin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan tulosvaikutteisesti. Liiketoimintamallia arvioidessaan Osuuspankki ottaa huomioon tulevat toimenpiteet liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi. Arviointiin kuuluu aikaisempi kokemus rahavirtojen keräämisestä, kuinka liiketoimintamallin ja

sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille, kuinka riskejä hallitaan ja kuinka liiketoiminnan johtajia palkitaan. Esimerkiksi Osuuspankin myöntämiä asuntoluottoja pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi.

Liiketoimintamallin muutos

Jos rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettua liiketoimintamallia muutetaan, voidaan rahoitusvaroja joutua uudelleenluokittelemaan. Liiketoimintamallin muutoksia odotetaan tapahtuvan harvoin sisäisten tai ulkoisten muutosten seurauksena, ja niiden täytyy olla osuuspankin toiminnan kannalta merkittäviä. Liiketoimintamallin muutoksista päättää osuuspankin hallitus. Liiketoimintamalli muuttuu silloin, kun osuuspankki hankkii tai luovuttaa jonkin liiketoiminta-alueen tai lopettaa sen toiminnan. Liiketoimintamallin muutos dokumentoidaan asianmukaisesti osuuspankin toimesta, ja se käsitellään Taloudessa ja Riskienhallinnassa sen kirjanpitovaikutusten selvittämiseksi (ml. vaikutukset tappiota koskevaan vähennyserään). Yhteisön liiketoimintamallin tavoitteen muutos täytyy toteuttaa ennen luokittelun muutospäivää.

Luokittelun muutosta sovelletaan prospektiivisesti luokittelun muutospäivästä eteenpäin. Luokittelun muutospäivä on seuraavan raportointikauden ensimmäinen päivä, jota ennen päätös luokittelun muutoksesta on tehty. Aikaisempia raportointikausia ei oikaista takautuvasti. Osuuspankissa ei ole ollut liiketoimintamallin muutoksia vuosina 2023–2024.

Rahavirtaominaisuudet

Silloin kun Osuuspankin liiketoimintamalli on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat, Osuuspankki arvioi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa. Perustyyppisessä lainanhoitojärjestelyssä sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua ("SPPI"), jossa koron merkittävimmät osatekijät ovat korvaus rahan aika-arvosta, luottoriskistä, lainanantoon liittyvistä riskeistä ja voittomarginaalista. Valtaosa Osuuspankin rahoitusvaroista on perustyyppisiä lainanantojärjestelyjä, tällaisia ovat mm. lainasopimuksiin liitetyt korkokatot tai korkoputket, jotka huomioidaan osana lainan kokonaisrahavirtoja.

Osuuspankin kaikki henkilöasiakkaille myönnettyt luotot ja osa yritysasiakkaiden luotoista sisältävät mahdollisuuden ennaikaiseen takaisinmaksuun. Ehdot ovat kuitenkin yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa, koska ennen eräpäivää maksettava määrä vastaa sopimuksen mukaista nimellismäärää ja kertynyttä (mutta maksamatonta) sopimuksen mukaista korkoa, joka voi sisältää lisäkorvauksen sopimuksen ennaikaisesta päättämisestä.

Osuuspankki myöntää yritysasiakkailleen kestävän rahoituksen luottoja, joissa on sovittu yrityskohtaisten kestävyystavoitteiden saavuttamisesta (esim. kasvihuonepäästöjen vähentämisestä), jotka vaikuttavat luoton marginaalin tasoon. Osuuspankki on arvioinut, että tällaisten sopimusten rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Saamistodistusten rahavirtaominaisuudet testataan SPPI-työkalulla, jonka antaman palautteen pohjalta joko hyväksytään tai hylätään SPPI testi. Menetelmä tunnistaa sopimusehdoista useita eri elementtejä, jotka vaikuttavat siihen täytyykö SPPI-määrittä.

Silloin kun sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat alttiina esim. osakkeiden hintojen tai lainanottajan taloudellisen tuloksen muutoksille, ei kyseessä ole perustyyppinen lainanantojärjestely, ja tällaiset rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tyypillisesti tällaisia ovat erilaiset rahastosijoitukset, jotka eivät täytä oman pääoman määritelmää IAS 32:n mukaisesti liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksessä.

Rahoitusvaroihin sisältyviä kytkettyjä johdannaisia ei eroteta pääsopimuksesta vaan ne huomioidaan sopimukseen perustuvien rahavirtojen kokonaisarvioinnissa.

1.4.3.2 Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset instrumentit ovat instrumentteja, jotka osoittavat oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Tyypillisesti tällaisia ovat osakesijoitukset.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit arvostetaan myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun Osuuspankki on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan tietyt kaupankäyntiliiketoimintaan kuulumattomat sijoitukset oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin, jotka muutoin arvostettaisiin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käsitellään siten, että käyvän arvon myöhemmät muutokset esitetään käyvän arvon rahastossa. Tällaisia sijoituksia ovat osuuspankin strategiset sijoitukset osuuspankkien keskusyhteisö OP Osuuskunnan osuuspääomaan (lisäosuudet ja jäsenosuudet), joiden nimellisarvo vastaa käypää arvoa. Näiden sijoituksista ei muodostu myyntivoittoja tai tappioita. Osuuspääoman korot kirjataan tuottoihin oman pääoman ehtoisista sijoituksista. Maksettavan koron määrä vahvistetaan vuosittain OP Osuuskunnan Osuuskuntakokouksessa. Osingot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä oman pääoman ehtoisista sijoituksista kirjataan myös tuloslaskelman erään tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista.

1.4.3.3 Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Maksusuunnitelman muutoksia tehdään normaaliin asiakassuhteen hoitoon kuuluvana toimenpiteenä, mutta myös tilanteissa, joissa asiakkaan maksukyky on heikentynyt. Heikentyneen maksukyvyn takia annettu myönnytys merkitään lainanhoitajoustoksi, joka on tyypillisesti esimerkiksi lyhennysvapaa rajoitetuksi ajaksi. Yleensä näissä tilanteissa lainan sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen tai niihin tehdään muutoin muutoksia, eivätkä ne johda kyseisen lainan taseesta pois kirjaamiseen. Tällöin lasketaan lainan bruttokirjanpitoarvo uudelleen ja kirjataan tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tuloslaskelmaan korkokatteeseen. Lisäksi lainan luokittelu lainanhoitajoustoksi siirtää lainan vähintään arvonalentumisvaiheeseen 2 ja koko voimassaoloajalta laskettavan odotettavissa olevan luottotappion piiriin vähintään kahdeksi vuodeksi tai kunnes asiakkaan maksukyky on tervehtynyt.

Lainanhoitajoustopon tervehtymisen edellytyksenä on myös, että vähintään kahden vuoden koeajan jälkeen:

- Vähintään puolet saamisen koeajasta asiakas on suorittanut säännöllisiä ja oikea-aikaisia maksuja ja tämän myötä on maksettu huomattava kokonaismäärä pääomasta tai korosta.
- Yksikään asiakkaan vastuista ei ole ollut erääntyneenä yli 30 päivää edellisen kolmen kuukauden aikana.

Maksusuunnitelmien muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä kuvaavana mittarina.

Jos lainaehtoihin tehtävät muutokset ovat merkittäviä tai laina muutoin neuvotellaan uudelleen, Osuuspankki kirjaa alkuperäisen lainan pois taseesta ja kirjaa samalla taseeseen muutetun uuden lainan. Tällöin muutoksen tekemisaikankohda on lainan alkuperäinen kirjaamisaikankohda, kun muutettuun lainaan sovelletaan arvon alentumista koskevia vaatimuksia. Tyypillisesti tämä tarkoittaa, että tappiota koskevan vähennyserän määrä vastaa 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita. Osuuspankki luokittelee muutoksen syyt ja vakavuusasteet sisäisellä luokituksella, jolla seurataan, onko taseesta pois kirjaamiseen yhteydessä ollut näyttöä siitä, että muutettu laina on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Tällöin se kirjataan alun perin myönnettynä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneena rahoitusvaroihin kuuluvana eränä. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi tilanteessa, jossa ongelmalliseen omaisuuserään on tehty huomattava muutos.

Muutoin rahoitusvaroihin kuuluvat erät kirjataan pois taseesta silloin, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai kun Osuuspankki siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle ja siirto täyttää taseesta pois kirjaamisen edellytykset.

1.4.4 Arvon alentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kaikista jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista ja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavista tase-eristä (muut kuin oman pääoman ehtoiset instrumentit) sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista. Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivänä ja ne kuvastavat:

1. vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulevien vaihtelualue;
2. rahan aika-arvoa ja
3. järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevista taloudellisista olosuhteista.

1.4.4.1 Sopimusten luokittelu kolmeen arvonalentumisvaiheeseen

Sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen. Eri vaiheet kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

- Vaihe 1: sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.
- Vaihe 2: sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan koko voimassaoloajan ECL.
- Vaihe 3: Järjestämättömät sopimukset, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL.

Maksukyvyttömyyden (default) määritelmä

Osuuspankissa sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa. Maksukyvyttömyyttä arvioidaan Osuuspankin sisäisellä maksukäyttätymiseen perustuvalla luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun asiakkaan takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä, esimerkiksi kun asiakkaalla on julkinen maksuhäiriö tai sille on myönnetty lainanhoitojousto, jossa lainan nykyarvo pienenee enemmän kuin 1 prosenttia. Maksukyvyttömyys laajenee henkilöasiakkaissa maksukyvyttömän velallisen kaikkiin luottovelvoitteisiin, kun merkittävä osa (20 prosenttia) henkilöasiakkaan vastuista on maksukyvyttömiä. Lisäksi sopimus on maksukyvytön viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt yli 90 päivää.

Asiakkaan maksukyvyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyttömyyden määritelmää ja sen jälkeinen 6–12 kuukauden koeaika on päättynyt.

Maksukyvyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178 sekä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistukseen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06).

Järjestämättömän (non-performing) vastuun määritelmä

Järjestämättömän vastuun määritelmä sisältää aiemmin käytetyn maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisten vastuiden lisäksi järjestämättömien lainanhoitojoustollisten saamisten koeajat, ennen kuin ne voidaan luokitella terveiksi (performing). Järjestämätön vastuu määritellään Vakavaraisuusasetuksen (EU) N:o 575/2013 47a artiklan mukaisesti. Osuuspankki käyttää järjestämätöntä vastuuta arvonalentumisvaiheen 3 luokittelun kriteerinä.

Lisäksi sopimukset, jotka on alun perin myönnetty arvoltaan alentuneina, ovat aina koko voimassaoloajan odotetun tappion laskennan piirissä (POCI).

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti joko 12 kuukaudelle tai koko voimassaoloajalle riippuen siitä, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt raportointipäivänä merkittävästi alkuperäisestä. Luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan sopimuskohtaisesti sekä laadullisilla että määrällisillä kriteereillä. Kaikille sopimustyypeille laadulliset kriteerit luottoriskin merkittävästä lisääntymisestä ja siten siirrolle arvonalentumisvaiheeseen 2 ovat lainanhoitojoustot sekä ennakkovaroitusjärjestelmän tuottamaa tarkkailulistamerkintä.

Osuuspankki on sisällyttänyt suhteellisia ja absoluuttisia kynnysarvoja luottoriskin merkittävän luottoriskin määrällisen lisääntymisen määrittämiseen ottaen huomioon kaikki olennainen ja perusteltavissa oleva informaatio.

Asuntoluottojen ja vakuudellisten osuuspankkien kulutusluottojen IFRS 9 mallit uudistettiin vuonna 2024. Näiden sopimustyyppien määrällinen muutos arvioidaan kahdella kriteerillä, joista toisen täytyessä luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi:

1) Absoluuttisessa kriteerissä lasketaan ensin absoluuttinen koko voimassaoloajan PD vähentämällä raportointihetken annualisoidusta PD:stä alkuperäinen annualisoitu PD. Sen jälkeen katsotaan ylittääkö se mallinnetun kynnysarvon.

2) Suhteellisessa kriteerissä ensin lasketaan ensin suhteellinen koko voimassaoloajan PD jakamalla raportointihetken annualisoitu PD alkuperäisellä annualisoidulla PD:llä. Sen jälkeen katsotaan ylittääkö se mallinnetun kynnysarvon.

Kaikkien muiden sopimustyyppien määrällinen muutos arvioidaan koko voimassaoloajan PD lukujen (PD-käyrä) suhteellisen muutoksen perusteella. Alkuperäinen koko voimassaoloajan PD-käyrä lasketaan luoton myöntöhetkellä huomioiden makroekonomiset tekijät. Seuraavaksi määritellään luonnollinen hyväksyttävä vaihteluväli sille, milloin luottoriskin ei katsota lisääntyneen merkittävästi lainan jäljellä olevan maturiteetin aikana. Hyväksyttävä vaihteluväli on mallinnettu erikseen henkilö- yritysasiakkaille. Tuloksena saadaan ns. kynnysarvokäyrä, johon kunakin raportointipäivänä verrataan sen hetkistä jäljellä olevaa koko voimassaoloajan PD-käyrää; jos kynnysarvo ylittyy, luottoriski on kasvanut merkittävästi ja luotosta kirjataan koko luoton juoksuajalle laskettu luottotappio. Tämän suhteellisen muutoksen rajan lisäksi edellytetään, että luottoluokassa on tapahtunut heikennys alkuperäisestä, jotta siirtyminen koko voimassaoloajan ECL- lasketaan ei tapahdu vain ajan kulumisen perusteella.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen kaikissa sopimustyypeissä (ns. backstop kriteetit) jos

- Annualisoidun PD:n kasvu on yli kolminkertaistunut alkuperäisestä.
- Annualisoidun PD:n pitää olla kuitenkin yli 0,3 prosenttia, joten tässä sovelletaan IFRS 9 -standardin sallimaa ns. alhaisen luottoriskin olettaa. Sopimukseen perustuvat maksut ovat viivästyneet yli 30 päivää

Osuuspankki seuraa säännöllisesti, miten tehokkaasti edellä mainitut kriteerit havaitsevat luottoriskin merkittävän lisääntymisen ennen kuin sopimukseen perustuvat maksut ovat erääntyneet yli 30 päivää, ja että sopimukset eivät yleensä siirry arvonalentumisvaiheesta 1 suoraan arvonalentumisvaiheeseen 3, ja tekee suhteellisen muutoksen laskutapaan tarvittavat kalibroinnit.

1.4.4.2 Laskentamenetelmät

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille. Tämän lisäksi suurimmille tarkkailulistalla ja R-ratingmallin piirissä oleville yritys vastuille, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3 käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa kassavirtaperusteista ECL laskentamenetelmää.

1.4.4.2.1 PD/LGD – menetelmä

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu portfoliokohtaisesti kehitetyille luottoriskimalleille:

- Asuntoluotot ja osuuspankkien vakuudelliset kulutusluotot
- Muut vähittäisvastuut
- Yritysasiakasvastuut

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan käyttäen mallinnettuja riskiparametreja ja kaavalla probability of default (PD) x loss given default (LGD) x exposure at default (EAD) kaikille portfolioille sopimuskohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevista luottotappioista raportointipäivänä. PD ennustaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä yllä kuvatun maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisesti. LGD ennustaa tappio-osuutta maksukyvyttömyyshetkellä, ja siihen vaikuttaa mm. vakuuksien ja erilaisten takauksien määrä ja tyyppi. EAD ennustaa vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä sisältäen taseessa olevan vastuun (pääoman ja kertyneen koron) sekä odotetun käytön taseen ulkopuolisista eristä maksukyvyttömyyshetkellä. Lisäksi ECL-laskenta huomioi odotukset enneaikaisesta takaisinmaksusta.

ECL-laskenta hyödyntää kolmea eri skenaariota; perus, vahva ja heikko. Riskiparametrit PD, LGD ja EAD lasketaan vuosikohtaisesti kussakin skenaariossa huomioiden mallinnusilmiöitä kuvaavat makrotaloudelliset tekijät ja ennusteet talouden tulevaisuuden näkymistä. Vuosittaiset ECL-luvut diskontataan raportointipäivään, ja eri skenaarioiden luvuista lasketaan todennäköisyyksillä painotettu ECL. Diskonttaustekijänä käytetään sopimuksen efektiivistä korkoa tai sen arviota. Sopimuksen jäljellä oleva maturiteetti on rajoitettu laskennassa maksimissaan 30 vuoteen.

Henkilöasiakkaista asuntoluotoille ja vakuudellisille osuuspankkien kulutusluotoille otettiin käyttöön uusi PD malli vuonna 2024. PD-malleihin vaikuttaa keskeisesti sopimuksen luottoluokka, luoton ikä (henkilöasiakkaat) sekä mallin alasegmentti, joka määräytyy yritysasiakkaille luokittelumallin perusteella ja henkilöasiakkaille tuotetyypin perusteella. Lisäksi PD-estimaatit ovat riippuvaisia makrotaloudellisista tekijöistä ja niiden ennusteista kussakin skenaariossa. Yritysvastuiden lifetime PD-mallissa makrotaloudellisina selittävinä tekijöinä käytetään BKT:n muutosta ja reaalikorkoa. Henkilöasiakkaiden lifetime PD-mallissa makrotaloudelliset tekijät on jaettu tarkemmin segmentteittäin ja esimerkiksi asuntoluotoissa käytetään BKT:n muutosta ja euribor 12 kk -korkoa, ja valmiusluotoissa BKT:n muutosta ja euribor 3 kk -reaalikorkoa.

Sopimuksen koko voimassaoloajan tappio-osuusmalli (lifetime LGD) koostuu kolmesta komponentista:

- 1) maksukyvyttömyystilan toipumistodennäköisyydestä,
- 2) vakuudellisesta palautusosuudesta ja
- 3) vakuudettomasta palautusosuudesta

Henkilöasiakasvastuilla maksukyvyttömyyden toipumistodennäköisyys on estimoitu tuoteluokkatasolla, kun taas yritysasiakasvastuiden osalta estimaatit ovat toimialakohtaisia. Henkilöasiakkaista asuntoluottojen, vakuudellisten osuuspankkien kulutusluottojen sekä luotollisten tilien ja jatkuvien luottojen portfolioille otettiin käyttöön uudet LGD estimaatit vuonna 2024. Terveille ja maksukyvyttömille vastuille on omat mallit. Vakuudellinen palautusosuus kuvaa kuinka paljon vakuuksista saatavat kassavirrat kattavat jäljellä olevasta vastuun määrästä. Vakuudellinen palautusosuus lasketaan vakuuksien markkina-arvon aliarvostuksen (ns. "haircut") avulla. Markkina-arvon aliarvostukset on estimoitu vertaamalla vakuuslajeittain vakuuksien realisointihintoja suhteessa vakuuksien käypiin arvoihin huomioiden lisäksi vakuuden haltuunotosta ja myymisestä aiheutuvat suorat kulut. Lopuksi markkina-arvon aliarvostusestimaatteihin on lisätty varovaisuusmarginaali vakuusdataan ja estimointiin liittyvien epävarmuuksien vuoksi. Vakuudeton palautusosuus kuvaa kassavirtoja, jotka on estimoitu tuoteluokkatasolla jäljellä olevalle vastuumäärälle, jota vakuudellinen palautusosuus ei kata.

Makrotaloudelliset tekijät ja niiden ennusteet vaikuttavat kaikkiin kolmeen komponenttiin. Asuntoluottojen ja vakuudellisten osuuspankkien kulutusluottojen mallin makrotaloudellisiksi tekijöiksi on valittu BKT:n sekä koko maan asuntohintaindeksin muutos

Sopimuksen koko voimassaoloajan vastuu maksukyvyttömyyshetkellä (lifetime EAD) perustuu tuotetyypistä riippuen sopimuksen mukaisiin kassavirtoihin, odotettuun käyttöasteeseen, ennenaikaisen takaisinmaksun todennäköisyyteen ja maturiteettimalliin.

Sopimuksen voimassaoloajan määrittäminen

Sopimuksen voimassaoloaika on velkakirjalainoilla sopimuksen mukainen maturiteetti, joka ottaa huomioon maksusuunnitelman mukaiset lainan lyhennykset. Ennenaikaisen takaisinmaksun mallia sovelletaan vakuudellisiin velkakirjalainoihin (pl. maksukyvyttömät) mutta se ei lyhennä sopimuksen maturiteettia vaan se huomioidaan osana sopimuksen EAD:tä.

Valmiusluotot ovat toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia ja niille on mallinnettu odotettu maturiteetti. Mallinnettu maturiteetti riippuu tuotetyypistä ja luottoluokasta ja se on keskimäärin noin 13 vuotta.

Luottolupauksille, pankkitakauksille ja valmiusluotoille huomioidaan vaiheessa 3 maksukyvyttömyyden jälkeiset lisänostot CCF-kertoimella.

Tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

Laskentamalliin sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia skenaarioita. OP Ryhmän ekonomistit päivittävät makroekonomiset skenaariot neljännesvuosittain, ja ne ovat samoja, joita muutoinkin käytetään OP Ryhmän taloudellisessa suunnittelussa. Makrotaloudelliset ennusteet kattavat 2–3 vuotta taloudellisten skenaarioiden perusurasta. Tämän jälkeen skenaario konvergoituu kohti talouden pitkän aikavälin tasapainoa. Pitkän aikavälin tasapainossa BKT ja osa muista muuttujista lasketaan tuotantofunktiomenetelmällä. Vaihtoehtoiset skenaariot perusuran ympärillä määritellään käyttämällä vektoriautoregressiivistä mallia, jossa muuttujien yhteistodennäköisyysjakaumasta ratkaistaan kunkin muuttujan urat halutuilla todennäköisyyksillä. Muuttujien todennäköisyysjakauma perustuu historiassa havaittuihin taloudellisiin sokkeihin ja muuttujien välisiin korrelaatioihin.

Vaihtoehtoisia skenaarioita määriteltäessä huomioidaan myös OP Ryhmän talousennusteen ennustevirheet. Käytettäviä skenaarioita on kolme: perus, vahva ja heikko. Käytetyt makroekonomiset tekijät ovat: BKT:n kasvu, työttömyysaste, investointien kasvu, inflaatio, ansiotason muutos, 12 kk Euribor -korko ja 3 kk Euribor –reaalikorko. Lisäksi asuntojen hintaindeksiä käytetään LGD-malleissa.

Makrotaloudelliset ennusteet ja ESG

Makrotaloudellisissa skenaarioissa huomioidaan ilmastonmuutoksesta, siihen liittyvästä talouden muutoksesta ja sopeutumisesta johtuvia vaikutuksia talouteen. Makroskenaarioiden laskennassa on tehty arvio talousvaikutuksista, jossa fossiilisen energian käyttöä vähennetään siten, että hiilineutraalisuus 2035 mennessä saavutetaan. Tässä skenaariossa Suomen BKT:n kasvuaste on keskimäärin 0,3 prosenttiyksikköä perusskenaariota hitaampaa usean vuoden ajan. Laskelma voi kuitenkin yliarvioida talouskasvun hidastumista, jos talouden sopeutumiskyky osoittautuu tavanomaista paremmaksi. Tämän vuoksi kielteinen vaikutus sisältyy heikompaan skenaarioon.

Ilmastonmuutoksen talousvaikutuksia koskevia arvioita tullaan tarkentamaan sitä mukaa, kun vaikutuksista kertyy uutta tutkimustietoa, jota voidaan soveltaa skenaariolaskelmiin niiden kattamalla ajanjaksolla.

1.4.4.2 Asiakaskohtainen asiantuntija-arvioon perustuva kassavirtaperusteinen ECL menetelmä

Asiantuntija ECL -testausmenetelmällä arvioitavien asiakkaiden kohdejoukkona on tarkkailulistalla R-ratingmallin piirissä olevat yritysastapuolet, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3. Asiantuntija-arvio laaditaan rating- tai luottopäätöksen yhteydessä.

Laskennassa hyödynnettävä eteenpäin katsova informaatio on osa luottoanalyytikon laatimaa yrityksen luottokelpoisuusarviota ja ratingesitystä, jossa otetaan kantaa liiketoiminnan, markkinoiden, kilpailutilanteen sekä ennustetun kassavirran kehitykseen. Laskennassa otetaan huomioon myös makrotaloudellisten muuttujien vaikutusta kuvaavat skenaariot (vahva, perus ja heikko) ja niiden perusteella lasketaan asiakkaan painotettu odotettu luottotappio. Skenaarioiden määrittelyssä hyödynnetään PD/LGD mallissa käytettyjä skenaarioita.

Kun asiakaskohtaisessa asiantuntija-arvioon perustuvassa ECL laskennan piirissä oleva asiakas ei enää täytä maksukyvyttömän kriteereitä ja se on ratingprosessin yhteydessä tunnistettu ja luokiteltu "terveeksi" vastapuoleksi, se poistuu tämän menetelmän piiristä ja palautuu normaalin PD/LGD mallin mukaiseen odotetun luottotappion laskennan piiriin.

1.4.4.3 Saamistodistusten arvonalentuminen

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien saamistodistusten odotettu tappio kirjataan tulosvaikutteisesti ja vähentämään käyvän arvon rahastoa.

Osuuspankki käyttää saamistodistusten odotetun tappion laskennassa luottoluokitustietoihin pohjautuvaa mallia.

Mallissa haetaan ostoerille sekä hankintahetken että raportointihetken luottoluokitukset ja konvertoidaan ne PD-luvuiksi. Ensisijaisesti käytetään ulkoisien luottoluokitusten keskiarvoja, toissijaisesti sisäistä luottoluokitusta mikäli ulkoisia luokituksia ei ole.

PD:t vastaavat historiallisia toteutuneita maksukyvyttömyksiä luottoluokitusluokittain kullekin luottoluokitusluokittain kullekin aikavälille luottoluokituksen antohetkestä. Historiadata, johon määritetty vastaavuus pohjautuu, on kattava ja pitkältä aikaväliltä. LGD:t vastaavat myös tutkittuja historiallisia toteumia sijoitus/vakuuslajeittain (senioriteetti, covered bond-status) eikä niitä erikseen arvioida liikkeeseenlaskija -tai sijoituskohtaisesti, pois lukien maksukyvyttömät asiakkaat, joihin voidaan soveltaa myös asiantuntija-arviota. Koska ulkoiset luottoluokitukset mittaavat PD:n sijaan kokonaisluottoriskiä (ECL), vaikuttaa niiden tapauksessa LGD ainoastaan ECL:n jakautumiseen PD -ja LGD-komponenttien välillä.

1.4.4.3.1 Saamistodistusten luokittelu arvonalentumisvaiheisiin

Vaiheeseen 2 siirretään sellaiset sijoitukset, joiden yhden vuoden PD on kaksinkertaistunut siten että prosenttiyksiköissä muutos on vähintään 0,2 prosenttia, sijoitukseen on myönnetty lainanhoitojousto tai sen maksut ovat yli 30 päivää erääntyneet. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömään liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset, jos sen maksut ovat erääntyneet yli 90 päivää tai jos asiakas on ongelma-asiakas.

1.4.4.4 Taseen ulkopuolisten erien arvonalentuminen

Useisiin Osuuspankin tarjoamiin tuotteisiin kuuluu vakiona tai jossain elinkaaren vaiheessa nostovara, limiitti tai muu taseen ulkopuolinen luottositoumus. Esimerkiksi luotollisiin tileihin, sisältyy sekä laina että sitoutuminen nostamattomaan osuuteen. Lisäksi Osuuspankki on myyjäosapuolena erilaisissa takauksissa kuten rahoitustakauksissa sekä muissa kaupallisissa tai viranomaistakauksissa, joihin kaikkiin sovelletaan IFRS 9 -standardin arvonalentumisen sääntöjä. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta alkuperäisen kirjaamisen katsotaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia sovellettaessa tapahtuneen päivänä, jona Osuuspankki tulee peruuttamattoman sitoumuksen osapuoli. Näin ollen odotetun tappion laskennassa huomioidaan vain Osuuspankkia sitovat erät.

Näille erille lasketaan odotettu tappio samoilla periaatteilla kuin luotoille. Samoin luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan samoin perustein. Tällaisille tuotteille mallinnetaan EAD, joka ennustaa vastuiden määrää maksukyvyttömyyshetkellä. Se sisältää sekä käyttöasteen että luottovasta-arvokertoimen. Lisäksi toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille sovelletaan maturiteettimallia. Mallissa huomioidaan tilanteet, jossa Osuuspankillä on sopimukseen perustuva mahdollisuus vaatia takaisinmaksua ja peruuttaa nostamatonta osuutta koskeva sitoumus, mutta se ei rajoita altistumista luottotappioille sopimuksen mukaisena irtisanomisaikana.

1.4.4.5 Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen

Pääsääntöisesti odotettavissa olevia luottotappioita varten kirjataan tappiota koskeva vähennyserä lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Kun on kyse luottositoumuksista ja takaussopimuksista, tappiota koskeva vähennyserä kirjataan varaukseksi. Niihin tuotteisiin, joihin sisältyy sekä lainasaaminen (ts. rahoitusvaroihin kuuluva erä) että sitoumus nostamattomaan osuuteen (ts. luottositoumus), eikä Osuuspankillä ole mahdollista yksilöidä nostamatonta osuutta koskevaan sitoumukseen liittyviä odotettavissa olevia luottotappioita erillään rahoitusvaroja koskevasta komponentista, luottositoumukseen liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan yhdessä rahoitusvaroihin kuuluvan erän tappiota koskevan vähennyserän kanssa.

1.4.4.6 Johdon harkintaan perustuvat arvonalentumisen lisävaraukset ("management overlay")

Osuuspankki voi tehdä tilanteissa, joissa jokin ulkopuolinen tekijä muuttuu erittäin nopeasti (esimerkiksi maailmanlaajuisissa kriiseissä, kuten pandemia tai sota tai Euribor korkojen nousu) johdon arvioon perustuvan ECL-varauksen. Varaus on tilapäinen ja voimassa niin kauan, kunnes ECL-laskennassa käytettävät riskiparametrit on päivitetty kuvaamaan muuttunutta tilannetta. Osuuspankissa on käytössä tappiota koskevan vähennyserän määrään kohdistuvia ns. post-model management overlayä että riskiparametreihin esim. PD:hen sisältyviä management overlay kertoimia. Tehtyihin johdon harkintaan perustuviin arvonalentumisen lisävarauksiin sovelletaan tiukkoja seurantakriteerejä ja niistä raportoidaan ylimmälle johdolle neljännesvuosittain.

1.4.4.6.1 Muut odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyt arviot

Osuuspankki käyttää myös erilaisia arvioita ECL-laskennassa, joilla on vaikutusta ECL:n määrään mm:

- Vakuuden maantieteellisen sijainnin perusteella arvioitu vakuuden käypä arvo
- Sopimusten oikea ryhmittely eri segmentteihin siten, että niiden ECL lasketaan oikealla mallilla
- Malleissa käytetyt erilaiset oletukset ja asiantuntija-arviot
- Mallinnusaineiston ja dataan laatuun liittyvän malliriskin määrittäminen

- Oikeiden ECL- mallien valinta niin, että mallit kuvastavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- ECL-mallien parametrien estimointimenetelmän valinta.
- Sopimuksen maturiteetin määrittäminen eräpäivättömille luotoille (valmiusluotot)

1.4.4.7 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Lopullisen luottotappion kirjaaminen on taseesta pois kirjaamiseen johtava tapahtuma. Silloin kun rahoitusvaroihin kuuluvaa erää ei voida kohtuudella odottaa saavan perityksi kokonaan tai osaksi, kirjataan lopullinen luottotappio pienentämään suoraan rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräistä kirjanpitoarvoa.

Laina kirjataan osittain pois taseesta silloin kun:

- laina on siirretty oikeudelliseen perintään, jolloin lainan pääoma kirjataan alas vakuuden arvoon saakka.
- velkajärjestelyn tai yrityssaneerauksen maksuohjelma on vahvistettu, eikä luotossa ole muita osallisia tai realisoitavaa omaisuutta.

Laina kirjataan kokonaan pois taseesta, kun vakuudet on realisoitu tai kun konkurssipesän loppukokous on pidetty tai kun pesähoitajalta on saatu ilmoitus, ettei jako-osuutta tule, velkajärjestely tai yrityssaneeraus on päättynyt tai kun perintä on lopetettu. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan saamisten arvonalentumisten oikaisuksi.

1.4.5 Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta.

1.4.6 Rahoitusvelkojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Rahoitusvelkoja ovat talletukset ja muut velat luottolaitoksille ja asiakkaille sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat ja muut rahoitusvelat.

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä käyttäen lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaupankäyntivelkoihin luokitellaan myös veloitteet toimittaa vastapuolelle arvopapereita, jotka on myyty, mutta jotka eivät ole omistuksessa myyntihetkellä (lyhyeksi myynti).

Osuuspankki ei ole alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokitellut rahoitusvelkoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Rahoitusvelat (tai rahoitusvelan osa) poistetaan taseesta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa – toisin sanoen, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jos Osuuspankki vaihtaa rahoitusvelkoja alkuperäisten lainanantajien kanssa ja jos niiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena. Tällöin syntyneet menot tai palkkiot kirjataan osana kuolettamisesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Jos vaihtoa tai muutosta ei käsitellä kirjanpidossa kuoletuksena, lasketaan muutetun rahoitusvelan jaksotettu hankintameno uudelleen diskonttaamalla muutetut sopimusperusteiset rahavirrat käyttämällä alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan velan kirjanpitoarvoa, ja ne kirjataan kuluiksi ehdoiltaan muuttuneen velan jäljellä olevana juoksuaikana. Osuuspankki ei ole tehnyt rahoitusvelkojen vaihtoja olemassa oleviin rahoitusvelkoihin.

Osuuspankki voi osallistua OP-Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottomalliin, jossa osuuspankki saa rahoitusvelkoihin merkittävän väliluoton OP-Asuntoluottopankki Oyj:ltä, kun osuuspankin taseessa olevia asuntovakuudellisia luottoja merkitään OP-Asuntoluottopankki Oyj:n joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi.

1.4.7 Pitkäaikaissästämissopimukset

Osuuspankit, jotka tarjoavat PS-palveluja, vastaanottavat asiakkaan suorittamat maksut tarkoitusta varten avatulle talletussuojan piiriin kuuluvalla säästämisstilille. Jos säästövarat jätetään säästämisstilille tai sijoitetaan osuuspankin tarjoamalle muulle talletustilille, merkitään säästövarat pankin taseessa talletusvelkoihin. Jos säästövarat sijoitetaan sopimuksen mukaisesti muihin sijoituskohteisiin, kirjataan sijoitetut varat pois säästämisstililtä ja pankki kirjaa ne taseen ulkopuoliseen säästämissopimuskohtaiseen reskontraan.

Säästövarojen sijoittamisesta saadut korot, osingot ja muut tuotot sekä sijoituskohteiden ja niihin liittyvien oikeuksien luovutuksesta ja pääoman takaisinmaksusta kertyvät varat kirjataan taseessa olevalle säästämisstilille, jollei varoja välittömästi sijoiteta uudelleen. Säästämissopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot kirjataan tulosvaikutteisesti säästämisstiliiä veloittaen.

1.4.8 Johdannaissopimukset ja suojaustoimet

Osuuspankki voi tehdä johdannaissopimuksia suojaustarkoituksessa joko taloudellisina suojina tai kirjanpidollisen suojauslaskennan säännöin. Merkittävin markkinariski on korkotuloriski, joka aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista. Tästä syntyvää korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluottopankin väliluoton korkosidonnaisuusvalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaissuojausmalleilla. Osuuspankin rahoitustaseen korkoriskiä hallitaan korkoriskin valvontarajan ja pankin itselleen määrittämän korkoriskilimitin puitteissa. Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiasema on kuvattu tarkemmin toimintakertomuksen Riskienhallinta-kappaleessa.

Suojauksessa voidaan käyttää koronvaihtosopimuksia ja korko-optioita. Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot on esitetty liitteessä Johdannaissopimukset.

Osuuspankilla ei ole johdannaissopimuksia, joiden vastapuoli olisi osuuspankkien yhteenliittymän (eli OP Ryhmän) ulkopuolinen yhtiö. Sopimusvastapuolena on aina OP Yrityspankki Oyj. Jos OP Yrityspankki olisi maksukyvytön, niin silloin osuuspankkien yhteenliittymän muut yhtiöt takaisivat OP Yrityspankin vastuut.

Johdannaissopimukset kirjataan alun perin käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritelty suojaustarkoitukseen ja minkä luonteista erää se suojaa.

Johdannaissopimuksista taseeseen merkityt positiiviset arvonmuutokset kirjataan taseen vastaavaa -puolen erään Johdannaissopimukset ja negatiiviset taseen vastattavaa -puolen erään Johdannaissopimukset. Koronvaihtosopimusten vaihdettavat korot jaksotetaan ajan kulumisen perusteella taseen vastaavaa ja vastattavaa -puolen erään johdannaissopimukset sekä vastaerät nettona tuloslaskelman korkoihin.

1.4.8.1 Taloudelliset suojat

Taloudellisessa suojaamisessa suojataan tiettyä tase-erää, positiota tai kassavirtaa tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan sovellettavan riskienhallintastrategian mukaisesti. Koska suojauksen tehokkuutta ei ole tarkoituksenmukaista todentaa suojauslaskennan säännöillä, suojaustapaa kutsutaan muutoin suojaavaksi. Taloudellisessa suojauksessa johdannaissopimuksen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

1.4.8.2 Suojauslaskenta

Soveltamalla suojauslaskentaa korkoriskiä suojaaviin johdannaisiin eliminoidaan johdannaisista muutoin aiheutuvaa tulosvolatiliteettia.

Osuuspankissa on laadittu suojauslaskennassa käytettävät menetelmät ja sisäiset periaatteet, joiden mukaisesti rahoitusinstrumentti voidaan määritellä suojaavaksi. Suojausperiaatteiden mukaisesti Osuuspankissa voidaan suojautua korkoriskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta ja rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta. Osuuspankin suojausstrategian mukaisia toimenpiteitä toteutetaan ja ylläpidetään keskitetysti OP Ryhmässä. Suojaavien ja suojattavien instrumenttien välinen yhteys dokumentoidaan määrämuotoisesti suojauksen alussa. Dokumentaatio sisältää tiedot riskienhallinnan periaatteista, suojausstrategiasta ja menetelmistä, joilla suojauksen tehokkuus osoitetaan. Sopimuksia käsitellään suojauslaskennan sääntöjen mukaisesti kirjanpidossa, mikäli IAS 39:n edellyttämä suojausinstrumentin ja siihen liittyvän suojauskohteen välinen suojaussuhde täyttävät standardin kriteerit.

Suojauslaskenta tarkoittaa tehokkaaksi todennetun suojaussuhteen kirjanpidollista laskentakäytäntöä, jossa suojaavan instrumentin käyvän arvon muutokset kumoavat suojatun kohteen käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kokonaan tai osittain.

Suojauslaskenta lopetetaan ei-takautuvasti, jos suojausinstrumentti erääntyy, myydään, sopimus puretaan tai toteutetaan tai suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteereitä tai suojauksen määrittäminen perutaan. Tässä yhteydessä suojausinstrumentin korvaaminen tai jatkaminen toisella suojausinstrumentilla ei ole erääntymistä tai purkamista, jos tällainen korvaaminen tai jatkaminen on osa yhteisön dokumentoitua suojausstrategiaa.

Osuuspankeilla voi olla suojauslaskennan piirissä sekä rahoitusvaroja että rahoitusvelkoja, kuten lainat ja saamiset – ryhmään sisältyvä yksittäinen luotto tai luottokanta, käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattava saamistodistus sekä muiden rahoitusvelkojen yksilöity määräaikaistalletuserä tai liikkeeseen laskettu emissio.

Osuuspankki käyttää IFRS 9:n mukaista poikkeusta jatkaa IAS 39:n standardin soveltamista suojauslaskentaan sekä EU carve-out version soveltamista korkoriskin portfoliosuojakseen. Suojauksen tehokkuus osoitetaan suojauksen tehoketkellä ja suojausperiodin aikana vertailemalla suojaavan instrumentin ja suojattavan erän käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia keskenään. Suojaus katsotaan tehokkaaksi, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai portfolion käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia.

1.4.8.2.1 Käyvän arvon suojauslaskenta

Korkoriskin käyvän arvon suojaus kohdistuu pääsääntöisesti luottoportfolioihin. EU carve-out version mukaista käyvän arvon portfoliosuojausmallia sovelletaan osaan luottosopimuksiin liittyvien korkokattojen ja korkoputkien käyvän arvon korkoriskin suojaukseen. Käyvän arvon suojauslaskentaa sovelletaan myös suojattaessa osaa kiinteäkorkoisten avistaehtoisten käyttö- ja säästötilien korkoriskiä. . Molempia suojaussuhteita pienennetään tai kasvatetaan silloin kun se on korkotuloriskin hallinnan kannalta tarpeellista. Luottojen korkoriskin suojaussuhteiden osalta osuuspankki kantaa suojattuun erään liittyvän asiakashäilytymisen riskin, joka näkyy mahdollisena ennenaikaisena takaisinmaksuna. Tämä aiheuttaa kuitenkin vain harvoin tehottomuutta, sillä tätä riskiä hallitaan sopeuttamalla suojausastetta säännöllisesti osuuspankin korkotuloriskinhallinnan puitteissa.

Johdannaisopimusten, jotka ovat pääsääntöisesti optioita, on dokumentoitu lainan viitekoron käyvän arvon riskiä suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan Suojauslaskennan nettotulokseen. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuuserät arvostetaan suojauksen aikana suojatun riskin osalta käypään arvoon, ja suojatun riskin arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman Suojauslaskennan nettotulokseen ja nettotulokset molemmista eristä on eritelty omassa liitteessä. Suojattujen lainojen suojatun riskin arvotusoikaisu esitetään taseen erässä Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä.

Lopetettaessa suojauslaskenta, suojattavan rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvoon tehty suojattavasta riskistä johtuva arvotusoikaisu on jakotettava tulosvaikutteisesti rahoitusinstrumentin eräpäivään mennessä. Tämä koskee sellaista rahoitusinstrumenttia, johon sovelletaan efektiivisen koron menetelmää. Oikaisu jakotetaan uudelleen laskettuun efektiiviseen korkoon perustuen tai portfoliosuojauksissa tasaariin perustuen. Kuitenkin jos suojauksen lopetuksen yhteydessä suojattu erä kirjataan pois taseesta, kirjataan myös kertynyt suojatun riskin arvotusoikaisu välittömästi tulokseen.

1.4.8.2.2 Rahavirran suojauslaskenta

Euribor –sidonnaisen luottokannan tulevien korkovirtojen korkomuutosta suojaavat koronvaihtosopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksessa tehokkaita, kuuluvat rahavirran suojauslaskennan piiriin.

Osuuspankki soveltaa rahavirran suojauslaskentaa suojatessaan euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtaa koronlaskulta tai pitkään jatkuvalta matalalta korkotasolta. Rahavirran suojauksessa osaa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevaa korkovirtaa vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon, siltä osin, kun on tarpeen Osuuspankin riskienhallintastrategian mukaisesti. Euribor-sidonnaista luottokantaa on aina enemmän kuin suojaavia johdannaisia ja näistä suojauksista tuleva tehottomuuden määrä on hyvin vähäinen.

Koronvaihtosopimuksista jaksotettavat siirtyvät korot kirjataan suoriteperusteisesti. Korkokertymät esitetään taseen Johdannaissopimukset varoissa tai veloissa. Molempien vastaerä kirjataan nettona korkokatteen Korkotuotot johdannaissopimuksista –erään. Nettokorko on joko korkotuotto tai korkotuoton oikaisu.

Rahoitusjohdannaisena käytettävät koronvaihtosopimukset arvostetaan käypään arvoon sopimuskohtaisesti. Käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon laskennallisella verovelalla vähennettynä. Suojaussuhteesta aiheutuva mahdollinen tehottomuus voi aiheutua suojaavan instrumentin ja suojattavan erän rahavirtojen eriaikaisuudesta, ja se kirjataan tuloslaskelman Suojauslaskennan nettotulokseen. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat.

Jos suojattujen rahavirtojen ei enää odoteta toteutuvan, suojausinstrumentista kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi. Peruutettujen suojauksen määritysten osalta, jos suojattujen rahavirtojen odotetaan edelleen toteutuvan, kertyneet käyvän arvon muutokset jäävät omaan pääomaan erilliseksi eräksi, kunnes suojatut rahavirrat vaikuttavat tuloslaskelmaan, jos rahavirtojen odotetaan vaikuttavan useaan raportointikauteen, jaksotetaan kertynyt määrä tasaeriin perustuen.

1.5 TILINPÄÄTÖSERIEN NETOTTAMINEN

Tuloslaskelmassa ilmoitetaan tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Milloin osuuspankilla on saaminen siltä, jolle pankki itse on velkaa, esitetään saaminen ja velka taseessa erikseen, jollei pankilla ole lakisääteistä oikeutta kuittaamiseen ja jollei pankki aio käyttää oikeuttaan kuittaukseen.

1.6 ULKOMAAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan rahan määräinen omaisuus, velat ja muut sitoumukset muutetaan Suomen rahaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaan rahan määräisten erien muuttamisesta Suomen rahaksi syntyvät kurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Valuuttatoiminnan nettotuotot.

1.7 OSAKKEET JA OSUUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ JA SAMAAKONKERNIIN KUULUVISSA YRITYKSISSÄ

Osakkeet ja osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset omistusyhteyksyrityksiin sekä samaan konserniin kuuluviin yrityksiin merkitään hankintameno, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintameno. Arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

1.8 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomaan omaisuuteen kuuluvien vastikkeellisesti hankittujen oikeuksien ja varojen hankintameno aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Myös mahdollisesti aktivoidut muut pitkävaikutteiset menot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alun perin hankintameno. Jos aineettoman hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Kehittämismenot aktivoidaan, jos niiden odotetaan tuottavan tuloa useampana tilikautena. Aktivoidut kehittämismenot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Mikäli vaikutusaikaa ei voida arvioida luotettavalla tavalla, kehittämismenot poistetaan enintään kymmenessä vuodessa. Tutkimusmenot kirjataan tilikaudella kuluksi.

Aineettomien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

1.9 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1.9.1 Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä omistetaan vuokratuottojen, omaisuuden arvonnousujen tai molempien hankkimiseksi. Sijoituskiinteistöiksi luetaan myös sellaiset kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat vuokrattavien tilojen hallintaan sekä maksamatta jääneen saamisen sijaan tulevat kiinteistöt. Jos suorassa omistuksessa olevasta kiinteistöstä osa vuokrataan ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia pinta-alasta), luokitellaan se sijoituskiinteistöksi. Jos osa tavallisen kiinteistöyhtiön omistamista tiloista on sijoituskäytössä ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia kiinteistöyhtiön omistamien tilojen pinta-alasta), luokitellaan osakkeet sijoituskiinteistöiksi.

Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintameno. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintameno. Kiinteistöihin voi kohdistua arvonorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonorotusrahastoon. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Mikäli sijoituskiinteistön todennäköinen luovutushinta on pysyvästi alempi kuin kirjanpitoarvo, kirjanpitoarvon ja todennäköisen luovutushinnan erotus poistetaan sinä tilikautena, jolloin arvonalennus todetaan.

Sijoituskiinteistöiksi luokiteltujen liike-, toimisto- ja teollisuustilojen käypä arvo määritellään pääasiassa suoraan pääomituksen perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Maa-, vesi- ja metsäalueiden sekä asuntojen käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppahintamenetelmällä. Arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden pysyvyyteen ja olennaisuuteen.

Sijoituskiinteistöjen tuotot, kulut, myyntivoitot ja –tappiot, suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Sijoituskiinteistöksi rakennettavat uudet kiinteistöt (tai kiinteistöyhteisöosakkeet) kirjataan ennen valmistumista keskeneräiseksi käyttöomaisuushyödykkeeksi sijoituskiinteistöjen ryhmään ja otetaan huomioon sijoituskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyssä jo ennen valmistumista.

1.9.2 Muut kiinteistöt

Muilla kiinteistöillä tarkoitetaan omassa käytössä olevia kiinteistöjä, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi luetaan myös sellaiset suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt, joista osa on vuokrattu, mutta vuokrattujen tilojen osuutta ei voida myydä erikseen, ja oman käytön osuus tällaisissa tiloissa on yli viisi prosenttia pinta-alasta. Tavallisen

kiinteistöyhtiön osakkeet luetaan omassa käytössä oleviksi, jos yhtiön omistamista tiloista yli viisi prosenttia on omassa käytössä.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tasearvoa määritettäessä otetaan lähtökohdaksi hyödykkeen arvo varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenuon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen osalta arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin kiinteistön arvo on alentunut. Viitteitä arvon alentumisesta ovat merkittävä markkina-arvon alentumien, todisteet epäkuranttiudesta tai fyysisestä vahingoittumisesta. Jos omassa käytössä olevan kiinteistön todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan pysyvästi vielä poistamatonta hankintamenua pienempi, erotus kirjataan arvonalennuksena kuluksi.

Kiinteistöihin voi kohdistua arvonorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonorotusrahastoon. Arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tuotot ja myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot sekä kulut ja myyntitappiot tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.2.1 Arvonorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonomääritysmenetelmät

Arvonorotuksia voidaan tehdä maa-alueisiin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin, joiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on pysyvästi alkuperäistä hankintamenua olennaisesti suurempi. Arvonorotusten kohteena olevien maa-alueiden ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden arvot perustuvat arviokirjoihin.

1.9.2.2 Taseesta pois kirjaaminen

Sijoituskiinteistö tai omassa käytössä oleva kiinteistö kirjataan pois taseesta, kun se luovutetaan tai kun kiinteistö poistetaan pysyvästi käytöstä eikä sen luovuttamisesta ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä.

1.9.2.3 Muut aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenuon ja kirjataan vaikutusaikaan suunnitelman mukaan poistoin kuluksi.

Jos hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintamenu, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.3 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenu poistetaan vaikutusajanaan hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Maa-alueista ja kiinteistöyhteisöjen osakkeista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan sen jälkeen, kun kohde on hankittu tai kun se on valmistunut ja otettu käyttöön.

Taloudelliset vaikutusajat ovat pääsääntöisesti seuraavat:

Rakennukset	30–40 vuotta
-------------	--------------

Koneet ja kalusto	3–6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet ja	3–10 vuotta
aineettomat hyödykkeet	

1.10 VUOKRASOPIMUKSET

Silloin kun Osuuspankki on vuokralle antaja, sijoituskiinteistöjen vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Vuokratulot vuokrasopimuksista merkitään kuluksi tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

1.11 PAKOLLISET VARAUKSET

Tuotoista vähennetään velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat menot ja menetykset, kun ne kohdistuvat päättäneeseen tai aikaisempaan tilikauteen, niiden toteutumista pidetään tilinpäätöstä laadittaessa varmana tai todennäköisenä, niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen ja perustuvat lakiin ja sitoumukseen sivullista kohtaan. Kun menon tai menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisaikakohtaa ei tiedetä, merkitään se taseen pakollisiin varauksiin enintään sen todennäköiseen määrään. Jos määrä ja toteutumisaikakohta on tiedossa, merkitään se siirtovelaksi.

1.12 OMA PÄÄOMA

Osuuspankin omaan pääoman sisältyvät osuuspankkien omistaja-asiakkaiden jäsenosuusmaksut sekä omistaja-asiakkaiden tekemät sijoitukset Tuotto-osuuksiin. Osuuspankilla on ehdoton oikeus erillisellä päätöksellä kieltäytyä sekä jäsenosuuden että Tuotto-osuuden palauttamisesta. Normaalitytilanteessa osuuspääomia voidaan kuitenkin vuosittain palauttaa viranomaisen antamissa rajoissa.

Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava omistaja-asiakkuus antaa mahdollisuuden osallistua osuuspankin päätöksentekoon. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä jäsenosuuden palauttamisesta. Jäsenosuudelle ei makseta korkoa.

Tuotto-osuudella ei ole äänivaltaa. Osuuspankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä Tuotto-osuuden pääoman ja koron maksusta. Tuotto-osuuksille mahdollisesti maksettava korko on kaikille Tuotto-osuuksille samansuuruinen. Korko kirjataan velaksi ja vähennetään omasta pääomasta, kun päätös maksusta on tehty.

1.13 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Taseen tilinpäätössiirtojen kertymän poistoero sisältää tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertyneen erotuksen. Veroperusteiset varaukset sisältävät tehdyt vapaaehtoiset tilinpäätössiirrot, jotka ovat verolain sallimia tilinpäätössiirtoja. Tällainen on mm. elinkeinoverolain talletuspankeille sallima luottotappiovaraus. Lain mukaan talletuspankki saa vähentää verovuonna tehdyn luottotappiovarauksen, jonka määrä on enintään 0,6 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä. Verovuonna ja aikaisemmin tehtyjen purkamattomien luottotappiovarausten yhteismäärä saa olla enintään 5 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä.

Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen sekä veroperusteisten varausten lisäykset ja vähennykset merkitään tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin. Tuloslaskelmassa ja taseessa tilinpäätössiirrot sisältävät myös laskennallisen verovelan.

1.14 TYÖSUHDE-ETUUDET

1.14.1 Eläke-etuudet

Työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on hoidettu Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiössä tai OP-Henkivakuutuksessa. Eläkesäätiö on suljettu uusilta työntekijöiltä 1.7.1991 lukien ja OP-Henkivakuutuksen ryhmäeläkevakuutus 2005 lukien. Eläkevastuut on kokonaisuudessaan katettu.

1.14.2 Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahastosta. OP Ryhmän strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahaston mittareissa.

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen noudattaa finanssi- ja rahoitusalan sääntelyä ja perustuu OP Ryhmän strategiaan sekä vuosisuunnitelman mukaisiin tavoitteisiin. OP Ryhmän palkittamisen periaatteissa on huomioitu ryhmän riskiasema ja riskienhallintamenetelmät. Ansaintamittarien tavoitteet on mitoitettu niin, etteivät ne kannusta liialliseen riskinottoon. Palkkioiden enimmäismäärät on kaikissa järjestelmissä rajattu.

Palkkion maksamisen tulee olla perusteltavissa yhtiön liiketoiminnan menestyksellä, sisäisten ohjeiden ja ulkoisen sääntelyn noudattamisella sekä riskinoton ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisella toiminnalla. Yhtiön hallituksen omien havaintojen lisäksi palkkion maksamisen edellytysten tarkastelussa otetaan huomioon riskienhallinnan, compliance ja sisäisen tarkastuksen havainnot.

1.14.3 Henkilöstörahasto

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen henkilöstörahastoon. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot, vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

1.14.4 Tulospalkkiojärjestelmä

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen tulospalkkiojärjestelmään. Tulospalkkiojärjestelmällä ohjataan ja tuetaan OP Ryhmän pitkän aikavälin strategisten tavoitteiden ja niistä johdettujen vuositavoitemittareiden toteutumista sekä palkitaan henkilöstöä tavoitteiden saavuttamisesta ja ylittämistä. Tulospalkkiojärjestelmän ansaintajakso on 6 tai 12 kuukautta. Tulospalkkio on porrastettu vaativuusluokan mukaan ja palkkiomaksimit vastaavat 1–9 kuukauden palkkaa vuositasona.

Henkilöiden tulokorttien tavoitteet perustuvat vuosisuunnittelusta johdettuihin pankki-, tiimi- tai henkilökohtaisiin tavoitteisiin. Mittaristossa näkyy vahvasti mm. asiakaskokemus, rahoitus- ja sijoitusprosessin laatu, palkkiotuotot, myynti sekä strategiasta johdetut toiminnan kehittymiseen liittyvät tavoitteet. Osuuspankkien johdolle yhteiset ryhmätasoiset mittarit olivat OP Ryhmän kulu-tuottosuhte 20 prosentin painolla, tuotepeittomittarin kriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu 20 prosentin painolla. Lisäksi johtajien tulokorteilla oli pankkitasoisena mittarina pankinasiakasliiketoiminnan riskisopeutetun pääoman tuotto (RORAC).

Tulospalkkion ansaintamittareiden toteuman lisäksi lopulliseen palkkion maksuun vaikuttaa laadullinen arviointi, jossa esihenkilö arvioi henkilön ohjeiden ja sääntelyn mukaista toimintaa. Tarkastelussa huomioidaan myös kestävyysriskit niiden henkilöiden ja roolien osalta, joille kestävyysriskien huomioiminen on olennainen osa työtehtäviä. Tulospalkkion määrää korjataan riskiperusteisesti rikkeiden kriittisyyden ja määrän perusteella kertoimella 0–1.

Palkkiot maksetaan kokonaan rahana, ellei henkilöön sovelleta sääntelyn mukaista lykkäysmenettelyä, jolloin puolet palkkioista maksetaan rahana ja puolet viiteinstrumentin arvoon sidottuna. Järjestelmän kulut jaksotetaan ansaintajakson alusta maksuhetkeen asti (oikeuden syntymisjaksolle) henkilöstökuluihin ja vastaava velka kirjataan siirtovelkoihin.

1.15 TULOVEROT

Tuloslaskelman tuloverot muodostuvat verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta.

Laskennallinen verovelka lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista.

Laskennallinen verosaaminen lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistetuista tappioista, jos on todennäköistä, että vähennyskelpoiset väliaikaiset erot ja verotukselliset tappiot voidaan verotettavan tulon kertymisen ansioista hyödyntää.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan sen säädetyn verokannan mukaan, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa. Mikäli laskennallinen vero aiheutuu tase-eristä, joiden muutokset eivät vaikuta tuloslaskelmaan, kirjataan erään liittyvän laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos omaan pääomaan.

1.16 TULOUTUSPERIAATTEET

Palkkiotuotot ja -kulut palveluista kirjataan palvelun suorittamisen yhteydessä. Sellaisista kertamaksullisista palkkioista, jotka koskevat useita vuosia ja joita mahdollisesti joudutaan palauttamaan myöhemmin, tuloutetaan vain tilikaudelle kuuluva osuus. Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingon jaosta.

Korollisten omaisuus- ja velkaerien korkotuotot ja -kulut kirjataan efektiivisen koron menetelmällä. Efektiivisen koron menetelmästä kerrotaan tarkemmin laatimisperiaatteiden kappaleessa Jaksotettu hankintameno. Myös sellaisten saamisten korot tuloutetaan, joiden erääntyneitä maksuja on hoitamatta. Saamisen hankintamenon ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin.

1.17 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina käsitellään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia, joita ovat mm. takaukset ja erilaiset takuusitoumukset, sekä asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia, joita ovat mm. sitovat lisäluottojärjestelyt, luottolupaukset, käyttämättömät luottolimiitit ja arvopapereiden merkintäsitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset merkitään taseen ulkopuolisiksi sitoumuksiksi sen määräisinä, mitä takaus kulloinkin enintään vastaa. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset merkitään sen määräisinä, mitä niiden perusteella enintään voidaan joutua maksamaan.

1.18 VIRANOMAISMAKSUT

Osuuspankki maksaa eri viranomaisille maksuja. Talletussuojasta vastaa Rahoitusvakausvirasto. Pankkivalvonnasta vastaa Euroopan keskuspankki. Menettelytapa- ja makrovalvonnasta vastaa Finanssivalvonta. Kriisinratkaisusta vastaa EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). Viranomaismaksut kirjataan vuoden alussa kokonaisuudessaan liiketoiminnan muihin kuluihin.

1.18.1 Vakausmaksu

Vakausmaksuja kerättiin euroalueen kriisinratkaisurahastoon (Single Resolution Fund, SRF) siten, että rahaston tavoitetaso, vähintään 1 prosenttia korvattavien talletusten määrästä ylläpidetään. Kerättävään määrään vaikuttaa myös kriisinratkaisurahastoon kerättyjen varojen tuotto. Kriisinratkaisurahastoa hallinnoi EU:n kriisinratkaisuneuvosto, joka päättää myös vakausmaksujen määrästä. SRF varmistaa, että rahoitussektori rahoittaa rahoitusjärjestelmän vakauttamisen. Vakausmaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella.

1.18.2 Talletussuojamaksu

Vanhaan talletussuojarahastoon (VTS-rahasto) kerätyt varat ylittävät tällä hetkellä talletussuojan tasoa koskevat EU-vaatimukset. VTS-rahaston jäsenenä OP Ryhmällä on oikeus kattaa talletussuojamaksut Rahoitusvakausvirastolle (RVV) VTS-rahastosta. Sääntöjensä nojalla VTS-rahasto huolehtii jäsenpankilleen määrättävistä talletussuojamaksuista uuteen RVV:n hallinnoimaan talletussuojarahastoon siinä suhteessa, kun kukin jäsenpankki on vuosien kuluessa kartuttanut vanhaa talletussuojarahastoa. RVV:n hallinnoiman talletussuojarahaston tavoitetaso on 0,8 prosenttia korvattavista talletuksista. Talletussuojamaksusta ei tullut tuloslaskelman kuluvaikutusta vuosina 2023 ja 2024.

1.18.3 Rahoitusvakausviraston hallintomaksu

Rahoitusvakausviraston hallintomaksu perustuu samaan laskentamenetelmään kuin Finanssivalvonnan valvontamaksu.

1.18.4 Finanssivalvonnan valvontamaksu

Finanssivalvonnan valvontamaksu koostuu suhteellisesta valvontamaksusta, joka perustuu taseen loppusummaan, sekä kiinteästä perusmaksusta.

1.18.5 Euroopan keskuspankin valvontamaksu

Osana OP Ryhmää osuuspankki on Euroopan keskuspankin (EKP) valvonnassa. EKP:n valvontamaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella, EKP määrää valvontamaksun OP Ryhmän keskusyhteisölle, joka jakaa sen OP Ryhmän jäsenpankeille.

1.19 LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSET

Osuuspankki muutti vuoden 2024 aikana lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevien korkojen sekä rahoitusvelkojen maksamattaolevien korkojen esittämistä taseella. Muutokset tehtiin takautuvasti vertailuvuoden taseelle 31.12.2023. Lainasaamisten ja saamistodistusten saamatta olevat korot on aiemmin esitetty taseen rivillä "Siirtosaamiset ja maksetut ennakot" ja rahoitusvelkojen maksamattomat korot on esitetty aiemmin taseen rivillä "Siirtovelat ja saadut ennakot". Lainasaamisten saamatta olevat korot siirrettiin taseen riveille "Saamiset luottolaitoksilta", "Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä" ja "Muut varat". Saamistodistusten saamatta olevat korot siirrettiin taseen riveille "Saamistodistukset". Rahoitusvelkojen maksamattomat korot siirrettiin taseen riveille "Velat luottolaitoksille" ja "Velat yleisölle ja julkisyhteisöille".

Alla olevasta taulukosta näkee yhteenvetona taseen 31.12.2023 takautuvien oikaisujen määrät:

TASE-ERÄ	SALDO 31.12.2023	TAKAUTUVA OIKAISU	OIKAISTU SALDO 31.12.2023
Saamiset luottolaitoksilta	1 056 968 943,77	9 501 705,19	1 066 470 648,96
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 361 324 075,39	8 977 748,16	2 370 301 823,55
Saamistodistukset	35 000 000,00	238 963,88	35 238 963,88
Muut varat	1 376 952,91	199,03	1 377 151,94
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	28 395 168,71	-18 718 616,26	9 676 552,45
VARAT YHTEENSÄ	3 483 065 140,78	0,00	3 483 065 140,78
Velat luottolaitoksille	624 188 951,22	5 463 815,39	629 652 766,61
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 533 868 795,65	19 725 118,02	2 553 593 913,67
Siirtovelat ja saadut ennakot	46 787 908,05	-25 188 933,41	21 598 974,64
VELAT YHTEENSÄ	3 204 845 654,92	0,00	3 204 845 654,92

LUETTELO TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISTA

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 1 Korkotuotot
- 2 Korkokulut
- 3 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 4 Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista
- 5 Palkkiotuotot ja -kulut
- 6 Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot
- 7 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot
- 8 Liiketoiminnan muut tuotot
- 9 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista
- 10 Liiketoiminnan muut kulut
- 11 Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot

Tasetta koskevat liitetiedot

- 12 Saamiset luottolaitoksilta
- 13 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
- 14 Leasingkohteet
- 15 Saamistodistukset
- 16 Tappiota koskeva vähennyserä
- 17 Osakkeet ja osuudet
- 18 Johdannaissovimukset
- 19 Aineettomat hyödykkeet
- 20 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana
- 21 Muut varat
- 22 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot
- 23 Laskennalliset verosaamiset ja -velat
- 24 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 25 Muut velat
- 26 Pakolliset varaukset
- 27 Siirtovelat ja saadut ennakot
- 28 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
- 29 Oma pääoma
- 30 Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät
- 31 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2024
- 32a Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2024
- 32b Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2024
- 32c Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2024

Muut liitetiedot

- 33 Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2024
- 34 Lisäeläketurva
- 35 Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut
- 36 Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- 37 Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä
- 38 Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri
- 39 Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2024
- 40 Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2024
- 41 Asiakasvarat

1. Korkotuotot

Saamisista luottolaitoksilta
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Saamistodistuksista
Johdannaissopimuksista
josta rahavirran suojaus
Muut korkotuotot
Yhteensä
josta vaiheeseen 3 kirjattujen rahoitusvarojen korkotuotot

2024	2023
32 823 709,52	31 618 457,67
104 052 549,03	87 477 109,56
906 791,08	1 170 026,10
8 214 914,72	7 130 017,13
-6 579 892,95	-4 526 206,66
4 025,35	2 175,81
146 001 989,70	127 397 786,27
3 961 233,73	4 289 720,24

2. Korkokulut

Veloista luottolaitoksille
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista
Johdannaissopimuksista ja muista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
Muut korkokulut
Yhteensä

2024	2023
-23 042 983,57	-18 839 379,90
-38 381 146,29	-25 281 784,11
0,00	0,00
-5 390 336,30	-4 238 547,74
0,00	0,00
-632,13	-780,39
-66 815 098,29	-48 360 492,14

3. Leasingtoiminnan nettotuotot

Vuokratuotot
Suunnitelman mukaiset poistot
Arvon alentumiset
Leasingomaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot (netto)
Palkkiotuotot
Muut välittömät tuotot
Muut välittömät kulut
Yhteensä

2024	2023
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

4. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

Osingot ja osuuspääoman korot
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta luokitellut rahoitusvarat
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä
Omistusyhteyserityksiltä
Yhteensä

2024	2023
0,00	0,00
0,00	0,00
12 032 127,00	11 898 436,70
0,00	0,00
0,00	149 700,00
12 032 127,00	12 048 136,70

5. Palkkiotuotot ja -kulut**Palkkiotuotot**

Luotonannosta
Talletuksista
Maksuliikenteestä
Rahastoista
Omaisuuksienhoidosta
Lainopillisisistä tehtävistä
Arvopaperinvälityksestä
Arvopapereiden liikkeeseen laskusta
Vakuutusten välityksestä
Takauksista
Muut
Yhteensä

2024	2023
1 942 530,09	2 306 356,93
785 833,66	827 739,33
5 502 221,99	7 550 137,72
2 111 144,80	1 845 065,84
1 246 778,68	1 270 395,54
243 311,08	278 923,20
291 313,99	241 456,54
100,00	0,00
3 543 937,80	3 863 233,50
421 203,64	408 887,34
-4 245 133,52	-3 585 472,48
11 843 242,21	15 006 723,46

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut
Muut
Yhteensä

2024	2023
-1 137 441,79	-1 279 422,67
-402 978,01	-330 297,62
-1 540 419,80	-1 609 720,29

6. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot**Arvopaperikaupan myyntivoitot ja -tappiot**

Saamistodistuksista
Osakkeista ja osuuksista
Muut
Yhteensä

2024	2023
0,00	0,00
189,33	-3 323,12
0,00	0,00
189,33	-3 323,12

Arvopaperikaupan käyvän arvon muutoksesta johtuvat

Saamistodistuksista
Osakkeista ja osuuksista
Muista
Yhteensä

0,00	0,00
-317 123,23	-901 710,78
0,00	0,00
-317 123,23	-901 710,78

Arvopaperikaupan muut tuotot

Korkotuotot

0,00	0,00
-818,49	5 908,64

Johdannaisten nettotuotot**Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä**

-317 752,39	-899 125,26
--------------------	--------------------

Nettotuotot jaksotettavaan hankintamenoön arvostettavista rahoitusvaroista

0,00	0,00
-------------	-------------

Valuuttatoiminnan nettotuotot

111,19	-82,70
---------------	---------------

Suojauslaskennan nettotulos

Suojausinstrumenttien nettotulos
Suojauskohteiden nettotulos

0,00	0,00
-7 782 373,07	21 831 312,53
7 782 373,07	-21 831 312,53

Kaikki yhteensä

-317 641,20	-899 207,96
--------------------	--------------------

Osakkeisiin ja osuuksiin sisältyy sijoituksia pääomasijoitusyhtiöihin. Nämä sijoitukset arvostetaan laatimisperiaatteiden mukaisesti käypään arvoon tulosvaihteesta ja arvonmuutos 317 123,23euroa (901 710,78) on esitetty arvopaperikaupan nettotuotoissa. Näiden sijoitusten käypä arvo perustuu portfolioraportin arvionvaraisuutta sisältävään arvonmäärityslaskentaan, eikä julkiseen markkinanoteeraukseen.

7. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokra- ja osinkotuotot
Muut tuotot
Myyntivoitot
Vuokrakulut
Suunnitelman mukaiset poistot
Myyntitappiot
Arvon alentumiset ja niiden peruutukset
Muut kulut
Yhteensä

2024	2023
260 065,91	249 915,68
0,00	7 294,08
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	-1 165,00
-99 999,99	0,00
0,00	0,00
-371 839,64	-402 139,22
-211 773,72	-146 094,46

8. Liiketoiminnan muut tuotot

Vuokratuotot omassa käytössä olevista kiinteistöistä
Myyntivoitot omassa käytössä olevista kiinteistöistä
Fuusiovoitot
Muut
Yhteensä

2024	2023
16 936,96	16 090,92
0,00	0,00
0,00	0,00
408 949,44	453 899,24
425 886,40	469 990,16

9. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista

Suunnitelman mukaiset poistot
Arvon alentumiset tytär- ja omistusyhteisyrityksistä
Arvon alentumiset muista aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Yhteensä

2024	2023
-274 745,63	-299 611,72
0,00	0,00
-2 246 019,98	-1 000 000,01
-2 520 765,61	-1 299 611,73

10. Liiketoiminnan muut kulut

	2024	2023
Vuokratkulut	-828 236,52	-755 856,24
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	-599 747,23	-608 291,32
Myyntitappiot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	0,00	0,00
Fuusiotappiot	0,00	-174 549,08
Viranomaismaksut	-252 276,46	-1 436 560,04
Muut	-5 134 853,60	-4 791 714,68
Yhteensä	-6 815 113,81	-7 766 971,36

11. Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot**2024**

Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

Saamisista luottolaitoksilta
 Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
 Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista
 Muista
 Lopulliset luottotappiot
 Palautukset poistetuista saamisista
Yhteensä

Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
0,00	0,00	0,00
0,00	3 282 431,28	3 282 431,28
-14 830,22	0,00	-14 830,22
		0,00
-3 289 701,91		-3 289 701,91
	197 005,06	197 005,06
-3 304 532,13	3 479 436,34	174 904,21

2023

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista sekä taseen ulkopuolisista eristä

Saamisista luottolaitoksilta
 Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
 Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista
 Muista
 Lopulliset luottotappiot
 Palautukset poistetuista saamisista
Yhteensä

Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
0,00	0,00	0,00
0,00	107 841,17	107 841,17
-5 697,36	0,00	-5 697,36
0	0	0,00
-3 160 101,46	0,00	-3 160 101,46
0,00	122 684,26	122 684,26
-3 165 798,82	230 525,43	-2 935 273,39

12. Saamiset luottolaitoksilta**Vaadittaessa maksettavat**

Talletukset

Muut

Yhteensä

Muut kuin vaadittaessa maksettavat

Keskuspankeilta

Luottolaitoksilta

Talletukset

Muut

Yhteensä

Saamiset luottolaitoksilta yhteensä

josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

31.12.2024 **31.12.2023**

165 334 897,55	69 913 923,99
0,00	0,00
165 334 897,55	69 913 923,99
0,00	0,00
894 081 134,24	996 556 724,97
0,00	0,00
894 081 134,24	996 556 724,97
1 059 416 031,79	1 066 470 648,96
0,00	0,00

Tase-erään sisältyvät korkosaamiset

8 423 614,98	9 501 705,19
--------------	--------------

13. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä**Luotonanto ja takausaamiset sektoreittain**

Yritykset ja asuntoyhteisöt

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset

Julkisyhteisöt

Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

Kotitaloudet

Ulkomaat

Yhteensä

josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

31.12.2024	Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2024	31.12.2023	Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2023
558 728 894,24	8 115 557,53	584 511 329,74	8 568 880,18
15 284 645,58	120 000,00	15 447 887,58	8 817,21
97 972 417,47	5 053,90	78 249 552,74	7 157,81
10 656 797,12	98 256,49	16 039 879,24	151 250,58
1 788 867 381,47	8 150 544,01	1 675 943 790,87	11 035 737,10
34 440,30	0,00	109 383,38	0,35
2 471 544 576,18	16 489 411,93	2 370 301 823,55	19 771 843,23
0,00		0,00	

Tase-erään sisältyvät korkosaamiset

5 220 423,42

8 977 748,16

14. Leasingkohteet

Ennakkomaksut

Koneet ja kalusto

Kiinteä omaisuus ja rakennukset

Muu omaisuus

Yhteensä**31.12.2024** **31.12.2023**

0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Saamistodistukset vaadetyypeittäin 31.12.2024[illegible]

276 939,99	238 963,88
------------	------------

Tappioita koskeva vähennyserä 1.1.2024

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset			
Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
12 kk	koko voimassaoloaika	koko voimassaoloaika	
250 185,01	1 252 667,87	18 315 953,40	19 818 806,28
-27 454,33	552 808,00	0,00	525 353,67
-1 392,00	0,00	189 435,27	188 043,27
26 571,80	-224 622,00	0,00	-198 050,20
0,00	-135 143,39	601 376,22	466 232,83
0,00	2 363 016,80	-2 432 074,05	-69 057,25
4 537,55	0,00	-152 163,34	-147 625,79
77 489,55	459 764,77	34 394,32	571 648,64
-48 622,88	-54 338,56	-1 500 159,15	-1 603 120,59
19 065,08	-128 714,63	1 668 364,12	1 558 714,57
41 215,36	537 902,07	-2 914 113,53	-2 334 996,10
-102,36	21,17	-2 224 662,92	-2 224 744,11
0,00	0,00	0,00	0,00
91 307,77	3 370 694,23	-6 729 603,06	-3 267 601,06
341 492,78	4 623 362,10	11 586 350,34	16 551 205,22

Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2024

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2024

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Taseen vastuut *	2 167 735 642,49	241 407 166,06	72 530 563,17	2 481 673 371,72
Taseen ulkopuoliset vastuut **	72 355 407,93	5 377 384,35	249 289,88	77 982 082,16
Yhteensä	2 240 091 050,42	246 784 550,41	72 779 853,05	2 559 655 453,88

*) pl. Opintoluotot

**) Luottovasta-arvokertomella (CCF)

kerrottu taseen ulkopuolisen vastuun määrä

Osuuspankki voi kirjata lopullisen luottotappion kokonaan tai osaksi rahoitusvaroista, mutta kohdistaa niihin vielä tämän jälkeen perintätoimenpiteitä.

Tällaisten rahoitusvarojen määrä oli 31.12. 3 991 235,28 euroa.

Tappioita koskeva vähennyserä 1.1.2023

Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	334 242,18	828 209,33	18 758 498,58	19 920 950,09
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-51 947,51	514 523,67	0,00	462 576,16
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	-30 128,63	0,00	2 346 507,49	2 316 378,86
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	9 730,87	-125 094,98	0,00	-115 364,11
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0,00	-100 522,89	1 303 673,75	1 203 150,86
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	0,00	165 805,35	-351 474,37	-185 669,02
	80,55	0,00	-46 276,26	-46 195,71
Alkuperäisestä hankinnasta ja myöntämisestä johtuvat lisäykset.	46 207,86	161 826,53	625 794,79	833 829,18
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-30 081,39	-148 234,68	-1 431 175,29	-1 609 491,36
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	-27 918,92	-43 844,46	-219 486,61	-291 249,99
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00

Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset

Muut oikaisut

Nettotosuuskorvaus yhteensä**Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2023**

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset				
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
12 kk		koko voimassaoloaika	koko voimassaoloaika	
	334 242,18	828 209,33	18 758 498,58	19 920 950,09
	-51 947,51	514 523,67	0,00	462 576,16
	-30 128,63	0,00	2 346 507,49	2 316 378,86
	9 730,87	-125 094,98	0,00	-115 364,11
	0,00	-100 522,89	1 303 673,75	1 203 150,86
	0,00	165 805,35	-351 474,37	-185 669,02
	80,55	0,00	-46 276,26	-46 195,71
	46 207,86	161 826,53	625 794,79	833 829,18
	-30 081,39	-148 234,68	-1 431 175,29	-1 609 491,36
	-27 918,92	-43 844,46	-219 486,61	-291 249,99
	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	-2 670 108,68	-2 670 108,68
	0,00	0,00	0,00	0,00
	-84 057,17	424 458,54	-442 545,18	-102 143,81
	250 185,01	1 252 667,87	18 315 953,40	19 818 806,28

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2023

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Taseen vastuut *	2 008 948 087,82	292 630 048,64	78 593 843,18	2 380 171 979,64
Taseen ulkopuoliset vastuut **	168 584 406,45	2 434 818,15	336 629,15	171 355 853,76
Yhteensä	2 177 532 494,27	295 064 866,79	78 930 472,33	2 551 527 833,40

*) pl. Opintoluotot

**) Luottovasta-arvokertomella (CCF)

kerrottu taseen ulkopuolisen vastuun määrä

Osuuspankki voi kirjata lopullisen luottotappion kokonaan tai osaksi rahoitusvaroista, mutta kohdistaa niihin vielä tämän jälkeen perintätoimenpiteitä.

Tällaisten rahoitusvarojen määrä oli 31.12. 3 791 760,00euroa.

17. Osakkeet ja osuudet**31.12.2024****Osakkeet ja osuudet**

Käypään arvoon tulospäätösteisistä kirjattavat	0,00	1 398 528,95	1 398 528,95	0,00
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	0,00	1 398 528,95	1 398 528,95	0,00
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.	0,00	313 339 600,01	313 339 600,01	0,00
Omistusyhteyssuhteiden osakkeet	0,00	79 300,82	79 300,82	0,00
Tytäryhteyssuhteiden osakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	314 817 429,78	314 817 429,78	0,00

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	1 398 528,95	1 398 528,95	0,00
0,00	1 398 528,95	1 398 528,95	0,00
0,00	313 339 600,01	313 339 600,01	0,00
0,00	79 300,82	79 300,82	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	314 817 429,78	314 817 429,78	0,00

31.12.2023**Osakkeet ja osuudet**

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.
Omistusyhteisyritysosakkeet
Tytäryritysosakkeet
Yhteensä

Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	joista luottolaitoksissa
0,00	1 706 728,22	1 706 728,22	0,00
0,00	1 706 728,22	1 706 728,22	0,00
0,00	267 380 600,01	267 380 600,01	0,00
0,00	79 300,82	79 300,82	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	269 166 629,05	269 166 629,05	0,00

18. Johdannaisopimukset**Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaisopimukset 31.12.2024****Korkojohdannaiset**

Terminisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset
josta rahavirran suojaus
Muut swap -sopimukset

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
990 200 820,88	23 551 926,48	13 583 252,58
500 682 670,24	18 450 000,46	2 323 277,42
500 682 670,24	18 450 000,46	2 323 277,42
489 518 150,64	5 101 926,02	11 259 975,16
208 680 000,00		11 102 407,70
	23 551 926,48	13 583 252,58

Johdannaiset yhteensä**Korkojohdannaiset**

Terminisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset
Muut swap -sopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
19 356 392,75	421 659 098,33	549 061 732,79	123 597,01	990 200 820,88
				0,00
4 356 392,75	54 296 857,00	442 029 420,49	0,00	500 682 670,24
4 356 392,75	54 296 857,00	442 029 420,49		500 682 670,24
				0,00
15 000 000,00	367 362 241,33	107 032 312,30	123 597,01	489 518 150,64
				0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaisopimukset 31.12.2024**Korkojohdannaiset**

Terminisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00

Johdannaiset yhteensä**Korkojohdannaiset**

Terminisopimukset
Optiosopimukset
Ostetut
Asetetut
Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
				0,00
				0,00

Suojaamistarkoituksessa tehtyt johdannaissopimukset 31.12.2023

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset
 josta rahavirran suojaus
 Muut swap -sopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
891 760 769,61	27 387 079,39	17 507 431,85
568 355 339,85	24 575 746,96	3 704 794,32
568 355 339,85	24 575 746,96	3 704 794,32
323 405 429,76	2 811 332,43	13 802 637,53
223 680 000,00		13 706 779,90
	27 387 079,39	17 507 431,85

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset
 Muut swap -sopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
24 791 556,02	222 685 859,73	642 411 112,63	1 872 241,23	891 760 769,61
				0,00
9 791 556,02	43 568 647,13	513 486 516,05	1 508 620,65	568 355 339,85
9 791 556,02	43 568 647,13	513 486 516,05	1 508 620,65	568 355 339,85
				0,00
15 000 000,00	179 117 212,60	128 924 596,58	363 620,58	323 405 429,76
				0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaissopimukset 31.12.2023

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Johdannaiset yhteensä

Nimellisarvot	Käyvät arvot	
	Positiiviset	Negatiiviset
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00

Korkojohdannaiset

Terminisopimukset
 Optiosopimukset
 Ostetut
 Asetetut
 Koronvaihtosopimukset

Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksuaika				
alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yli 15 vuotta	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				0,00
				0,00
				0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä.

Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikissa johdannaissopimuksissa vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

Suojauslaskennan vaikutukset taloudelliseen asemaan ja tulokseen

Käyvän arvon suojaukset

Suojattujen saamisten kirjanpitoarvo
 Suojattujen velkojen kirjanpitoarvo
 Jäljellä olevien suojauskohteiden määrä ei jatkuvista suojauksista

Käyvän arvon suojaukset

Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset
 Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojauksen tehottomuutta kaudella
 Tuloslaskelmalla esitetty suojauksen tehottomuutta

Rahavirran suojaukset

Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset
 Suojauskohteen arvon muutos, jota käytetään perustana kirjattaessa suojauksen tehottomuutta kaudella
 Tuloslaskelmalla esitetty suojauksen tehottomuutta
 Rahavirran suojausrahaston muutos jatkuvista suojauksista
 rahavirran suojausrahaston muutos terminoiduista suojauksista

	31.12.2024	31.12.2023
Korkoriskin suojaus		
	715 720 820,88	799 480 769,61
	274 480 000,00	92 280 000,00
	1 057 456,66	1 316 425,63
	-7 782 373,07	21 831 312,53
	7 782 373,07	-21 831 312,53
	0,00	0,00
	4 094 553,93	6 694 696,79
	-4 094 553,93	-6 694 696,79
	0,00	0,00
	4 094 553,93	6 694 696,79
	0,00	0,00

19. Aineettomat hyödykkeet

ICT-menot
 Muut kehittäminenot
 Liikearvo
 Muut aineettomat hyödykkeet
 Yhteensä

	31.12.2024	31.12.2023
	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00

20. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

Hankintameno tilikauden alussa

+ lisäykset tilikautena
 - vähennykset tilikautena
 +/- siirrot erien välillä
 - tilikauden suunnitelman mukaiset poistot
 -/+ tilikauden arvonalennukset ja niiden peruutukset
 + vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset
 - kertyneet poistot tilikauden alussa
 - kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa
 + kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa
 +/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset
 = Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa

Aineettomat hyödykkeet	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-yhtiöosakkeet	Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöyhtiö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet
0,00	2 402 431,73	14 399 612,79	2 698 138,16
0,00	11 500,00	0,00	38 541,63
0,00	-711 399,01	0,00	-185 918,92
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	-1 454,00	-273 291,63
0,00	586 399,00	-2 246 019,98	0,00
0,00	0,00	0,00	185 918,92
0,00	-12 701,12	-15 723,02	-585 254,48
0,00	-1 626 141,69	-5 246 000,02	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	650 088,91	6 890 415,77	1 878 133,68

Sijoituskiinteistöomaisuuden käypä arvo

744 231,72

21. Muut varat

Arvopapereiden myyntisaamiset
 Maksujenvälityssaamiset
 Muut
 Yhteensä

	31.12.2024	31.12.2023
	0,00	0,00
	53 740,94	3 075,47
	1 433 475,01	1 374 076,47
	1 487 215,95	1 377 151,94

22. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot**Korot**

Korkosaamiset

Maksetut korkoennakot

Yhteensä

Muut

Muut maksetut ennakkomaksut

Muut siirtosaamiset

Yhteensä

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä**31.12.2024****31.12.2023**

0,00	9 384 683,96
0,00	0,00
0,00	9 384 683,96
0,00	4 219,51
2 555 790,07	287 648,98
2 555 790,07	291 868,49
2 555 790,07	9 676 552,45

23. Laskennalliset verosaamiset ja -velat**31.12.2024**

Jaksotuseroista

Muista väliaikaisista eroista

Yhteensä

Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
780 136,41	0,00	780 136,41
1 717 717,50	182 675,95	1 535 041,55
2 497 853,91	182 675,95	2 315 177,96

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy verotuksessa vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista yhteensä euroa.

Muista väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat perustuvat oman pääoman käyvän arvon rahastoon kirjatuihin eristä eli käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten arvostustuloksiin.

Lisäksi muissa väliaikaisissa eroissa esitetään IFRS 9-siirtymästä 1.1.2018 aiheutuneet väliaikaiset erot.

Arvonkorotukset 31.12.2024

Taseeseen sisältyy kiinteistöistä tehtyjä arvonkorotuksia

Arvonkorotukset eivät ole veronalaisia. Jos arvonkorotuksen kohteet myytäisiin, arvonkorotukset realisoituisivat myyntivoitoksi, josta tuloveron määrä olisi

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero

Verotusperusteiset varaukset

Yhteensä

Tasearvo	Lask. verovelka	Netto
200 730,88	40 146,18	160 584,70
88 143 447,41	17 628 689,48	70 514 757,93
88 344 178,29	17 668 835,66	70 675 342,63

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset on merkitty taseeseen laskennallisella verolla vähentämättömään määrään. Omien varojen laskelmassa poistoero ja verotusperusteiset varaukset laskennallisella verolla vähennettynä on rinnastettu ensisijaisiin omiin varoihin.

24. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Sijoitustodistukset
Joukkovelkakirjalainat
Muut
Yhteensä

Kirjanpitoarvo 31.12.2024	Nimellisarvo 31.12.2024	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Nimellisarvo 31.12.2023
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00

25. Muut velat

Arvopapereiden ostovelat
Maksujenvälitysvelat
Muut
Yhteensä

31.12.2024	31.12.2023
0,00	0,00
6 093 624,05	5 014 146,20
2 666 515,52	2 217 954,96
8 760 139,57	7 232 101,16

26. Pakolliset varaukset**31.12.2024**

Varaukset 1.1.
+ varausten lisäys
- käytetyt varaukset
- peruutukset
Varaukset 31.12.

Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	59 496,24	59 496,24
				14 830,22	14 830,22
					0,00
				3 998,75	3 998,75
0,00	0,00	0,00	0,00	70 327,71	70 327,71

Muut pakolliset varaukset sisältävät taseen ulkopuolisista sitoumuksista kirjattuja odotettuja luottotappioita

61 793,28

31.12.2023

Varaukset 1.1.
+ varausten lisäys
- käytetyt varaukset
- peruutukset
Varaukset 31.12.

Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00	58 432,70	58 432,70
				5 697,36	5 697,36
					0,00
				4 633,82	4 633,82
0,00	0,00	0,00	0,00	59 496,24	59 496,24

Muut pakolliset varaukset sisältävät taseen ulkopuolisista sitoumuksista kirjattuja odotettuja luottotappioita

46 963,06

27. Siirtovelat ja saadut ennakot**Korot**

Korkovelat
Saadut korkoennakot
Yhteensä

Muut

Muut saadut ennakkomaksut
Muut siirtovelat
Yhteensä

Siirtovelat ja saadut ennakot yhteensä

31.12.2024	31.12.2023
0,00	4 781 051,67
15 300,66	16 593,86
15 300,66	4 797 645,53
7 050,96	5 200,73
11 199 791,94	16 796 128,38
11 206 842,90	16 801 329,11
11 222 143,56	21 598 974,64

28. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla**Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla**

Pääomalainat
Muut
Yhteensä

31.12.2024	31.12.2023
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

Velkojen käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa kerrotaan OP Yhteenliittymän vakavaraisuusraportin 2024 liitetiedossa 1. Pääomainstrumenttien keskeiset ominaisuudet

Yksittäiset velat, jotka ylittävät 10 prosenttia huonommalla etuoikeudella olevien velkojen yhteismäärästä

31.12.2024

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennaikaista takaisinmaksua.

Yksittäiset velat, jotka ylittävät 10 prosenttia huonommalla etuoikeudella olevien velkojen yhteismäärästä

31.12.2023

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennaikaista takaisinmaksua.

29. Oma pääoma

31.12.2024

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	484 938 858,13	47 385 825,63	-12 432 300,14	0,00	519 892 383,62
Osuuspääoma	128 560 800,00	266 700,00	-6 073 700,00	0,00	122 753 800,00
Jäsenosuudet	8 594 100,00	266 700,00	-183 800,00	0,00	8 677 000,00
Tuotto-osuudet	119 966 700,00	0,00	-5 889 900,00	0,00	114 076 800,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	13 114 567,68	5 118 192,39	-1 023 638,46	0,00	17 209 121,61
Vararahasto	23 946 758,23				23 946 758,23
Käyvän arvon rahasto	-10 832 190,55	5 118 192,39	-1 023 638,46		-6 737 636,62
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	50 185 879,59				50 185 879,59
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	293 077 610,86		-5 334 961,68		287 742 649,18
Tilikauden voitto tai tappio		42 000 933,24	0,00		42 000 933,24

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alku	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päätyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	133 233,38	0,00	0,00	0,00	133 233,38
Muut	-10 965 423,93	5 118 192,39	1 023 638,46	0,00	-6 870 870,00
Rahavirran suojaus	-13 706 779,90	5 118 192,39	0,00	0,00	-8 588 587,51
laskennalliset verot	2 741 355,97	0,00	1 023 638,46		1 717 717,51
Yhteensä	-10 832 190,55	5 118 192,39	1 023 638,46	0,00	-6 737 636,62

Oma pääoma**31.12.2023****Oma pääoma yhteensä**

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	430 019 461,01	67 402 422,28	-12 483 025,20	0,04	484 938 858,13
Osuuspääoma	129 116 400,00	5 101 800,00	-5 657 400,00	0,00	128 560 800,00
Jäsenosuudet	8 566 600,00	220 400,00	-192 900,00	0,00	8 594 100,00
Tuotto-osuudet	120 549 800,00	4 881 400,00	-5 464 500,00		119 966 700,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	6 286 637,51	8 501 604,40	-1 673 674,23	0,00	13 114 567,68
Vararahasto	23 946 758,23				23 946 758,23
Käyvän arvon rahasto	-17 660 120,72	8 501 604,40	-1 673 674,23		-10 832 190,55
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	50 185 879,59				50 185 879,59
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	244 430 543,91		-5 151 950,97	0,04	239 278 592,98
Tilikauden voitto tai tappio		53 799 017,88	0,00		53 799 017,88

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alku	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päätyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	133 233,38	0,00	0,00	133 233,38
Muut	-17 660 120,72	8 368 371,02	1 673 674,23	0,00	-10 965 423,93
Rahavirran suojaus	-22 075 150,92	8 368 371,02	0,00	0,00	-13 706 779,90
laskennalliset verot	4 415 030,20	0,00	1 673 674,23		2 741 355,97
Yhteensä	-17 660 120,72	8 501 604,40	1 673 674,23	0,00	-10 832 190,55

30. Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät**Oma pääoma 31.12.2024**

Sidottu oma pääoma

139 962 921,61

Vapaa oma pääoma

379 929 462,01

Oma pääoma yhteensä**519 892 383,62****Voitonjakokelpoiset varat 31.12.2024**

Vapaa oma pääoma

379 929 462,01

- aktivoidut kehittämismenot

- muut jakokelvottomat erät

6 769 836,62

Voitonjakokelpoiset varat**373 159 625,39**

31. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2024

Jäljellä oleva juoksuaika

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis-
todistukset

Saamiset luottolaitoksilta

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Saamistodistukset

Velat luottolaitoksille

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Velat, joilla huonompi etuoikeus

Johdannaissopimukset, nimellisarvot

alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
541 416 031,79	5 000 000,00	368 000 000,00	145 000 000,00	0,00
92 144 264,28	152 396 079,03	580 858 568,21	654 022 218,21	992 123 446,45
276 939,99	5 000 000,00	20 000 000,00	0,00	0,00
8 498 894,90	50 000 000,00	485 600 000,00	78 700 000,00	0,00
2 614 555 537,57	31 331 225,55	314 337,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
316 458,69	19 039 934,06	421 659 098,33	184 984 474,89	364 200 854,91

Muut kuin määräaikaistalletukset sisältyvät maturiteettiluokkaan "alle 3 kk".

32a. Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2024

Saamiset luottolaitoksilta

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset ja muut saamistodistukset

Johdannaissopimukset

Muu omaisuus

Velat luottolaitoksille

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Muut velat

Kotimaan raha	Ulkomaan raha
1 051 037 987,19	8 378 044,60
2 471 544 576,18	0,00
25 276 939,99	0,00
23 551 926,48	0,00
331 261 462,66	4 159,20
622 798 894,90	0,00
2 637 822 711,04	8 378 389,08
0,00	0,00
13 583 252,58	0,00
0,00	0,00
20 228 362,79	6 924,00

32b. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2024**Rahoitusvarat**

Käteiset varat

Saamiset luottolaitoksilta

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Saamistodistukset

Osakkeet ja osuudet

Johdannaissopimukset

Yhteensä**Rahoitusvelat**

Velat luottolaitoksille

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Johdannaissopimukset

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Yhteensä

Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
488 693,79	488 693,79
1 059 416 031,79	1 059 416 031,79
2 471 544 576,18	2 471 544 576,18
25 276 939,99	24 500 000,00
314 738 128,96	314 738 128,96
23 551 926,48	23 551 926,48
3 895 016 297,19	3 894 239 357,20
622 798 894,90	622 798 894,90
2 646 201 100,12	2 646 201 100,12
0,00	0,00
13 583 252,58	13 583 252,58
0,00	0,00
3 282 583 247,60	3 282 583 247,60

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

Saamistodistukset

Osakkeet ja osuudet

Johdannaiset (positiiviset käyvät arvot)

Johdannaiset (negatiiviset käyvät arvot)

Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
			0,00
		314 738 128,96	314 738 128,96
	23 551 926,48		23 551 926,48
	13 583 252,58		13 583 252,58

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Avaava tase 1.1.2024
siirrot tasoon 3
siirrot tasosta 3
muu muutos
Päättävä tase 31.12.2024

269 087 328,22
0,00
0,00
45 650 800,74
314 738 128,96

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat pörsseissä listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käypällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki -konsernin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasoon 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla arvostuspäivänä vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen taseryhmään sisällytetään sijoitukset OP Osuuskunnan jäsen- ja lisäosuuksiin. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

32c.Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2024

Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	Kaupankäynti-tarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Suojaavat johdannaiset
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	488 693,79	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	1 059 416 031,79	0,00	0,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 471 544 576,18	0,00	0,00	0,00
Keskusp.rah.oik. saamistod ja muut saamistod	25 276 939,99	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	313 339 600,01	1 398 528,95	0,00
Johdannaisoppimukset	0,00	0,00	0,00	23 551 926,48
Yhteensä	3 556 726 241,75	313 339 600,01	1 398 528,95	23 551 926,48
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	622 798 894,90	0,00	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 646 201 100,12	0,00	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaisoppimukset	0,00	0,00	0,00	13 583 252,58
Velat, joilla on huonompi etuoik. kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	3 268 999 995,02	0,00	0,00	13 583 252,58

Velat luottolaitoksille sisältää OP Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottoja

409 300 000,00 euroa

33. Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2024**Omasta velasta annetut vakuudet**

Velat luottolaitoksille
 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
 Johdannaissop. ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat
 Muut velat
 Huonommalla etuoikeudella olevat velat
 Yhteensä

Muusta syystä omasta puolesta annetut vakuudet**Muiden puolesta annetut****Annetut vakuudet yhteensä**

Pantit	Kiinnitykset	Muut Vakuudet	Yhteensä
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	450 680 276,53	450 680 276,53
0,00	0,00	450 680 276,53	450 680 276,53

34. Lisäeläketurva

Lisäeläketurvan järjestämisestä tilikauden aikana aiheutunut eläkemenon määrä

28 898,96

Pankin henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kautta ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiön ja OP-Henkivakuutuksen kautta.

35. Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut

Yhden vuoden kuluessa maksettavat

Yli vuoden kuluessa ja enintään 5 vuoden kuluessa maksettavat

Yli 5 vuoden kuluessa maksettavat

Yhteensä**31.12.2024**

608 215,09

848 251,60

0,00

1 456 466,69

Sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot

36. Taseen ulkopuoliset sitoumukset**Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2024**

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi
 annetut sitoumukset

Takaukset

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat
 sitoumukset

Arvopapereiden takaisinositoumukset

Muut

josta luottolupaukset

Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyritysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
0,00	0,00	155 581 481,49	155 581 481,49
0,00	0,00	15 424 114,49	15 424 114,49
0,00	0,00	15 424 114,49	15 424 114,49
0,00	0,00	140 157 367,00	140 157 367,00
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	140 157 367,00	140 157 367,00
0,00	0,00	140 157 367,00	140 157 367,00

37. Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä

Pankki on velvollinen tarkistamaan vuonna 2016 ja sen jälkeen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään alv-vähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee kymmenen vuoden tarkistusjakson aikana. Viimeiset tarkistusvuodet ovat 2025-2033 kiinteistöinvestoinnin valmistumisajankohdasta riippuen

31.12.2024

0,00

0,00

0,00

0,00

38. Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin v. 2024

- Vakinainen kokoaikainen henkilöstö
- Vakinainen osa-aikainen henkilöstö
- Määräaikainen henkilöstö

Yhteensä

Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden aikana
158	19
11	-2
26	8
195	25

Toimielinten jäsenten palkat ja palkkiot v. 2024

- Hallintoneuvoston jäsenet
- Hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa
- josta toimitusjohtaja Mikko Vepsäläiselle maksetut palkat ja palkkiot sekä luontoisedut

Palkat ja palkkiot
65 485,00
467 047,62
310 167,62
240,00

Edustajiston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallintoneuvoston jäsenille maksetaan palkkiota 470 euroa/kokous. Hallintoneuvoston puheenjohtajalle maksetaan lisäksi kuukausipalkkio 1100 euroa/kk.

Hallintoneuvoston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 2600 euroa kuukaudessa, varapuheenjohtajalle 650 euroa kuukaudessa ja muille jäsenille 650 euroa kuukaudessa, minkä lisäksi heille maksetaan kokouspalkkiota 570 euroa kokoukselta. Pankin toimitusiohtaalille ei makseta hallitustvöskentelvstä erillisiä palkkioita tai muita etuisuuksia.

Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP:n omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Toimitusjohtajan noudattama irtisanomisaika on 3 tai 6 kuukautta ja työnantajan noudattama irtisanomisaika on 6 kuukautta, jolloin hänelle irtisanomisajan palkan lisäksi suoritetaan korvauksena 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava korvaus.

Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2024 tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahostosta. Tulospalkkiojärjestelmästä kirjattu velka oli siirtovelloissa 31.12.2024 yhteensä 997 235,25 euroa (956 028,00). Henkilöstörahostoon tehtävän palkkiosirron määrä vuodelta 2024 on noin 1,50 % (3,0 %) rahaston jäsenten palkkasummasta. Vuonna 2024 kirjattiin henkilöstörahostopalkkioita yhteensä 140 231,09 euroa (240 193,23). Tarkemmin muuttuvasta palkitsemisesta kerrotaan laatimisperiaatteissa.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot toimeksiantoryhmittäin v. 2024

- Tilintarkastuksesta
- Tilintarkastajan muut lausunnot
- Veroneuvonta
- Muut palvelut
- Yhteensä

Tilintarkastus-palkkiot
59 461,67
500,00
0,00
0,00
59 961,67

Toimielinten jäsenten saamat luotot, takaukset ja vakuudet 31.12.2024

	Rahalainat 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Rahalainat 31.12.	Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset
Hallintoneuvoston jäsenet	1 821 394,51	409 348,59	351 559,13	1 879 183,97	18 869,13
Hallituksen jäsenet					
sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	374 431,51	409 859,12	36 344,41	747 946,22	0,00
Yhteensä	2 195 826,02	819 207,71	387 903,54	2 627 130,19	18 869,13

Ilmoitetut luvut sisältävät luotot ja takaukset, jotka luottolaitos tai sen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluva yritys on antanut luottolaitoksen hallinto- ja valvontaelinten jäsenille. Toimielinten jäsenten antamat henkilötakaukset sisältyvät myös rahalainat erään.

Rahalainojen pääasialliset korkoehdot ja muut ehdot

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten luottoehdoissa noudatetaan normaaleja pankin luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin. Lainoja lyhennetään sovitun lyhennyssuunnitelman mukaisesti ja niillä on normaalit vakuudet.

Lähipiiri**Lähipiiriin kuulumisperuste**

Johdon avainhenkilöt
Tytär- ja osakkuusyritykset
Yhteensä

Tase-erä				Taseen ulkopuolliset sitoumukset
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Saamistodistukset	Tuotto-osuudet	Yhteensä	
4 657 028,39	0,00	154 100,00	4 811 128,39	516 526,91
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4 657 028,39	0,00	154 100,00	4 811 128,39	516 526,91

Lähipiiriin tappioita koskeva vähennyserä ei ole olennainen. OP Ryhmän henkilöstörahastoon tehtävää palkkiosirtoa on käsitelty kohdassa "Muuttuva palkitseminen."

Osuuspankin lähipiiri muodostuu Osuuspankin tytäryhtiöistä, osakkuusyrityksistä, johdon avainhenkilöistä ja heidän läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhteisöistä. Osuuspankin johdon avainhenkilöihin luetaan toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muut toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt sekä Osuuspankin hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston jäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellä on yksin tai yhdessä toisen kanssa määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluvien yhteisöihin luetaan OP -Eläkesäätiö ja OP Ryhmän henkilöstörahasto. Osuuspankin lähipiiri on määritelty IAS 24 -standardin mukaisesti.

39. Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2024

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Tytäryritykset				
Yrityksen nimi:	Kuopion Maljalahdenkatu 31 KOy	100 %	8 697 109,68	-1 016 886,37
Kotipaikka:	Kuopio			
Yrityksen nimi:	Tukiaisen Kiinteistö Oy	66,50 %	210 993,86	29,80
Kotipaikka:	Varkaus			
Yrityksen nimi:	Itkonniemenkatu 27 Kiint Oy	83,90 %	665 356,30	4 637,66
Kotipaikka:	Kuopio			
Yrityksen nimi:	Karttulan Kassatalo Oy	87,40 %	1 735 538,26	-3 139,71
Kotipaikka:	Karttula			
Yrityksen nimi:	Puistopetosen Päivärinne As Oy	100,00 %		
Kotipaikka:	Kuopio			
Yrityksen nimi:	Varpaisjärven Liiketalo Koy	50,90 %	516 842,42	479,00
Kotipaikka:	Lapinlahti			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Omistusyhteisyydet				
Yrityksen nimi:	Vuokatin Topinlampi As Oy	25,00 %	600 255,57	-1,70
Kotipaikka:	Sotkamo			
Yrityksen nimi:	OP Koti Itä-Suomi Oy LKV	49,90 %	1 889 948,83	48 323,44
Kotipaikka:	Kuopio			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Yritykset, joissa luottolaitoksella on rajoittamaton vastuu				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				

40. Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2024

Jäsenten lukumäärä
Maksamatta olevat osuusmaksut
Irtisanotut jäsenosuusmaksut
Irtisanotut tuotto-osuusmaksut

84 197
0,00
257 300,00
8 844 400,00

Irtisanotun osuuspääoman takaisinmaksun edellytykset ja ajankohta

Osuuspankkien omaan pääomaan sisältyy osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksut sekä jäsenten tekemät sijoitukset tuotto-osuuksiin, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Jäsenen on jäseneksi liittymisen yhteydessä hankittava yksi jäsenosuus ja maksettava yksi siihen liittyvä jäsenosuusmaksu. Osuuspankin jäsenyys (omistaja-asiakkuus) antaa äänioikeuden osuuskunnan kokouksessa/edustajiston vaaleissa. Jokaisella osuuspankin jäsenellä on yksi ääni. Tuotto-osuus ei tuota äänivaltaa.

Vuodelle 2024 tavoitellaan 5,5 %:n ja vuodelle 2025 4,5 %:n korkoa tuotto-osuuksille, maksettava korko vahvistetaan vuosittain jälkikäteen. Tuottotavoite voi muuttua vuosittain.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

41. Asiakasvarat

Osuuspankin sellaisten omissa nimissään asiakkaan lukuun hallitsemien varojen kokonaismäärä, joita sijoituspalvelulain 9. luvun mukaan ei merkitä varoiksi osuuspankin taseeseen

31.12.2024
1 510 240 235,00

Pitkäaikaissäätämispalvelu

OP-eläkesäästön eläketili
Määräaikaiss- tai muulle talletustilille tehdyt sijoitukset
Osuuspankin taseessa olevat sijoitukset yhteensä
Taseen ulkopuoliset sijoitukset, sijoitusrahastot, osakkeet, jvk-lainat (sis. myyntisaamiset/ostovelat)

31.12.2024
97 935,08
0,00
97 935,08
885 958,11

1. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Kuopiossa,

helmikuun 6. päivänä 2025

 Elsa Peronen

 Tapio Korhonen

 Marko Hassinen

 SARA JULIKUNEN

 Jenni Ahava

 Jukka Kosunen

 Mikko Vepsäläinen

2. Lausunto toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä

Hallintoneuvosto on tänään pidetyssä kokouksessa perehtynyt pankin toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen. Vuoden 2025 osuuskunnan/edustajiston kokoukselle hallintoneuvosto toteaa lausuntonaan, että pankkia on hoidettu lain ja säännösten mukaisesti ja että hallintoneuvostolla ei ole Pohjois-Savon Osuuspankin toimintakertomuksen eikä tilinpäätöksen johdosta huomautettavaa. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen esitykseen ylijäämää koskeviksi toimenpiteiksi.

10

helmikuun 6. päivänä 2025

 Hallintoneuvoston puheenjohtaja
 Jukka Valaja

 Hallintoneuvoston sihteeri
 Kati Kyttökorpi

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Oulussa

helmikuun 19. päivänä 2025

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Sami Posti
KHT

Tilintarkastuskertomus

Pohjois-Savon Osuuspankin edustajistolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Pohjois-Savon Osuuspankin (y-tunnus 2317666-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2024. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia pankista niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Pankille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 38.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisuuden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisuuden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Tilinpäätökseen liittyvä EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski

Miten riskiä on käsitelty tilintarkastuksessa

Odotettavissa olevat luottotappiot

Katso tilinpäätöksen liitetieto 11

Odotettavissa olevat luottotappiot ("ECL") lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille.

ECL-laskennassa sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen, jotka kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Vaiheen 1 sopimusten osalta luottoriskin ei ole todettu kasvaneen merkittävästi alkuperäisestä, ja niille lasketaan 12 kuukauden ECL. Vaiheen 2 sopimusten osalta luottoriskin on todettu kasvaneen merkittävästi alkuperäisestä, ja niille lasketaan koko voimassaoloajan ECL. Vaiheen 3 sopimukset muodostuvat järjestämittömistä sopimuksista, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL. Järjestelmäperusteisen ECL-laskennan lisäksi suurimmille vastuille, jotka ovat päätyneet vaiheeseen 2 tai 3, käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa ECL-laskentamenetelmää.

Johto tekee lisäksi harkintaansa perustuen arvonalentumisen lisävarauksia huomioidakseen nykyiseen ja tulevaan toimintaympäristöön liittyviä epävarmuuksia ja riskejä, joita ECL-laskentamalli ei huomioi tai korjataksaan ECL-laskentamallin rajoituksia. Lisävarauksia tehdään sekä suoraan tappiota koskevan vähennyserän määrään, että ECL-malleissa käytettyihin riskiparametreihin.

Odotettavissa oleviin luottotappioihin liittyy merkittävä olennaisen virheellisuuden riski perustuen monimutkaisuuteen ECL-laskentamenetelmiin sekä käytettyjen arvioiden ja oletusten sisältämään johdon harkintaan.

Tilintarkastustoimenpiteemme sisälsivät sekä kontrolli- että aineistotarkastusta. Arvioimme myös ECL-laskentaa ja kirjaamiseen liittyviä laskentaperiaatteita suhteessa IFRS 9-standardin vaatimuksiin.

Muodostimme ymmärryksen luotonmyönnön, luottoriskienhallinnan, vakuushallinnan sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan prosesseista sekä arvioimme prosessien avainkontroleja. Tarkastimme valittujen kontrollien toimivuutta tilintarkastusevidenssin saamiseksi.

Riskimallinnusasiantuntijamme arvioivat luottotappiomallinnuksessa käytettyä metodologiaa, syöttötietoja sekä oletamia. Tarkastimme, että uusien mallien käyttöönotto on tehty asianmukaisesti.

Arvioimme tulevaisuuteen suuntautuvan informaation asianmukaisuutta, sekä tarkastimme makroekonomisten ennusteiden laadintaan liittyviä sisäisiä kontroleja.

Arvioimme johdon harkintaan perustuvia arvonalentumisen lisävarauksia. Tarkastimme johdon harkintaan perustuvia oletamia ja lisävarausten laskennassa käytettyjä syöttötietoja.

Tarkastimme riskiperusteisesti ja olennaisuuteen perustuen asiantuntija-arvioihin perustuvia luottotappiovarauksia ja arvioimme luottoanalyysien ja laskennan asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos pankki aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon pankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjandollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä pankin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomukssamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei pankki pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet osuuspankin edustajiston kokouksen valitsemana tilintarkastajana 10.4.2024 alkaen yhtäjaksoisesti 1 vuoden.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

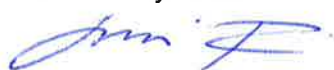
Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheelisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Oulussa 19.2.2025

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Sami Posti
KHT